

S. Sayısı : 110

İnhisarlar memur ve müstahdemleri tekaüd kanunu lâiyhası ve Gümrük ve İnhisarlar, Maliye ve bütçe encümenleri mazbataları (1/372)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar müdürlüğü

Sayı: 6/3911

31-XII-1935

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Gümrük ve inhisarlar vekilliğince İnhisarlar memur ve müstahdemleri için hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 24-XII-935 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan tekaüd kanun lâiyhası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil

İ. İnönü

2469 sayılı ve 29 - V - 1934 tarihli kanuna eklenen (İnhisarlar tekaüd sandığı) kanunu esbabı mucibe lâiyhası

Kanunun hedef ve gayesi

Hayat ve çalışmalarını İnhisarlar idaresi hizmetine bağlayan memur ve müstahdemler, Devlet memurlarının haiz oldukları hak ve menfaatlerden istifade edememektedirler. Bunun için, çalışmayacak bir vaziyete geldiklerinde kendilerini ve ölümlerinden sonra da ailelerini yardımdan mahrum bırakmamak, âtiye aid düşüncelerini kaldırmak suretile vazifelerine sıkıca bağlamak maksadile 2469 numaralı kanunla (İnhisarlar koruma sandığı) adlı ve hükmî şahsiyetli bir sandık kurulmuştur.

Bu sandıktan istifade şart ve nisbetleri ile idare tarzının ayrı bir kanunla tesbit edileceği mezkûr kanunun 3 ncu maddesinde gösterilmiştir.

Zikri geçen kanunda bu sandığın tazminat esasına göre kurulması kabul ve iltizam edilmiş ise de verilecek tazminatın memur veya eytamı tarafından hüsnü idaresi olduca müşkül görüldüğünden, sandığın tekaüdlük esası üzerinden yürümesi, memurların aylık alarak geçinmeğe alışmış olmaları dolayısıyla bittabi daha elverişli olacağı düşünülmüş ve bağlı kanun lâiyhası bu esasa göre tanzim olunmuştur.

Takib edilen gaye ve maksad nazarı dikkate alınarak, sandığın idare tarzı, gelirleri ve kadroya dahil daimî memur ve müstahdemlerin ve ölümleri zaman ailelerinin görecekleri yardımın şart ve nisbetleri işbu kanunun aid oldukları maddelerine konulan ve esbabı mucibesi aşağıda yazılı bulunan hükümler ile tayin olunmuştur.

Sandığın idaresi

Sandığın idaresi hakkındaki hükümler, bu gibi kuruluşların icab ettirdiği zaruretler düşünülerek yazılmıştır.

Gelirleri gün geçtikçe büyük bir yekûn teşkil eden, memur ve müstahdemlerin malî mukadderatına alâkadar bulunan sandığın, inhisarlar vekilinin murakabesi ve bir idare heyetinin nezareti altında daimî surette kontrolü lüzumu bedihî bulunduğundan 3, 4, 5 nei maddelerde bu hususa dair hükümler konmuştur.

Şu kadar ki sandığa bir yük tahmil edilimemiş olmak için umum müdürle şube müdürlerinden teşekkül edecek olan idare heyeti azasının parasız olarak vazife görmeleri ve sandık idare masrafları yarısının İnhisarlar bütçesinden verilmesi esası da ayrıca kaydedilmiştir.

Sandığın sermayesi ve gelirleri

Sandığın sermaye ve gelirleri 2469 numaralı kanunla tayin edilmişti. İşbu kanun lâiyhasının 6 nci maddesine konulmuş olan gelirler, Devlet demiryolları, deniz yolları işletmesi, inhisarlar idareleri tekaüd sandıkları esaslarının tevhidî üzerine Şûrayı devletce yapılan tetkikattan sonra tesbit edilmiş bulunmaktadır.

Bu sandığın kurulmasından maksad, memur ve müstahdemlerin işten ayrıldıkları zaman kendilerini ve ödüklerinde ailelerini sefil bırakmamak olduğundan bu maksada uymayan hallerin vukuuna ve muvazaalara meydan kalmaması için sandığın bütün mevcudat ve alacaklarının Devlet emvali gibi haizi rüchan olması ve elde edeceği faiz ve temettülerin hiç bir vergi ve resme tâbi tutulmaması ve sandıktaki hakların başkalarına devir ve havale edilememesi hakkında 7 nci maddeye hükümler konmuştur.

Sandığın bağlanacak aylıklarla verilecek tazminatın sureti tahsisi ve sandığın mahkemelerde temsil şekli, memurların vaziyeti ve idare memurlarından yapılacak tevkifat ile sandığa yanlış malûmat verenler hakkında 8, 9, 10, 11, 12 nci maddelerle icabeden hükümler konmuştur.

Tekaüd hakkının kısmen veya tamamen verilmesine mâni olan haller

Memurların idareye bağlı kalmalarını temin gayesile üç sene hizmeti doldurmadan istifa eden memurlara hiç bir hak verilmemesi esası uygun görülüş, bu müddeti doldurduktan sonra istifa edenlere o tarihe kadar kesilmiş olan paralarının % 5 faizile beraber iadesi muvafık bulunarak 13 nci maddeye buna göre hükümler konmuştur.

14 ve 15 nci maddeler alelriklak ağır hapis veya beş seneden ziyade hapis cezasile veyahud hırsızlık, emniyeti suiistimal, sahtekârlık, dolandırıcılık, yalan şahadet ve yemin, eürüm tasnii, iftira, irtikâb, irtişa, ihtilâs suçlarının birinden dolayı ceza göreceklele Türk vatandaşlığından çıkan veya çıkarılanlara aid hükümleri ihtiva etmektedir.

Maaşların sureti tediyesi

Maaşların tediyeye şekli ve maaş bağlanıncaya kadar alâkadarı müşkül vaziyette bırakmamak için verilecek avans miktarı hakkında 16 ve 17 nci maddeler konulmuştur.

İdareye tekrar intisab edenler

Bunların sandıktan istifade edebilmeleri hakkındaki şartlar 19 ncu maddede tasrih edilmiştir.

Sandık idare heyetinin salâhiyet ve mesuliyeti ve sermayenin nemalandırılması

İdare heyetinin salâhiyet ve mesuliyeti ve sermayenin nemalandırılması ehemmiyetli görülerek bu hususun ayrıca bir nizamname ile tavzih ve tesbiti lüzumlu ve faideli görülerek ona göre 20 nci maddeye hüküm konulmuştur.

Sandıktan yapılacak yardımlar

15 sene hizmetten sonra istibkak kesbedilecek tekaüd, dul ve yetim maaşlarıle hizmeti 15 seneyi doldurmamış olanlara veya ailelerine verilecek tazminata aid hükümler 21, 22, 23, 24, 25, 26 nci maddelerde tasrih edilmiştir.

Tekaüd ve tazminat nisbetleri, her hangi bir tarihte sandığın muhtemel bir tasfiyesi halinde, mevcud memurlara işbu lâiyhada tesbit edilmiş olan nisbetler dairesinde haklarını vermek gayesi takib edilerek hesablanmıştr. İşbu nisbetlerin ihtimalî hesaplarda cari olan kaidelere göre ve bir defaya mahsus olmak üzere 15 sene sonra reviziyona tâbi tutulması zaruridir.

Tazminat nisbetleri, on beş sene içinde sandığın gelirleri, ve bu gelirlerden istifade edecek me-

mur ve müstahdemlerin almış olacakları tahsisat yekûnu göz önünde bulundurularak umumî bir şekilde hesap edilmiştir. İşbu nisbet hesaplarında memur ve müstahdemlerin on beşinci yıl nihayetindeki vasatî kıdemleri de tamamen nazarı dikkate alınmış bulunmaktadır.

15 sene hizmetten sonra verilecek olan tekaüdiyeler için hesap edilen nisbetler, zikri geçen müddetten sonra defaten tediye edilmesi lâzım gelen tazminatların maaş şeklinde ceste ceste verilmesi dolayısıyla bu paralardan hâsıl olacak nemalar ve tekaüd, dul, yetim maaşlarının vasatî verilme müddeti göz önünde bulundurularak tesbit edilmiştir.

İdare tekaüd sandığı 2469 numaralı kanunla 31 mays 1934 tarihinde kurulmuş olduğuna göre sandıktan temin edilecek hakların işbu tarihten başlaması tabii olarak hatıra gelen bir keyfiyettir. Yalnız bu tarihten evvel geçmiş olan hizmetlerin nazara alınmaması da madelete uygun görülmediğinden sandığın kurulma tarihinden evvelki hizmetler için de bir hak tanınması muvafık görülmüş, 22 nci maddede tekaüdlük ve tazminata istihkakın inhisarlar idaresine intisab ile başlayacağı tasrih edilmiştir.

Ancak sandığın kurulmasından sonra her memurun verdiği % 5 ler ve bu miktarın faizi kendisinin açık ve sarıh hakkı bulunduğu gibi idarenin verdiği % 5 lerden ve bu paraların nemalarından tamamen istifade etmesi de tabii bir keyfiyettir.

Bundan dolayı bu suretle tahassül edecek paralardan sandık, kuruluşundan evvel idareye yapılan hizmetler için bir hisse tefriki doğru olamayacağından sandığın teşekkülünden evvelki hakların, işbu hizmet seneleri için memurlardan alınacak maa faiz % 5 lerle sandık gelirlerinin, hesaplarımızca esas teşkil eden faiz haddinden fazla elde edilecek nemalarından karşılanması uygun görülmüştür.

Malûliyet, malûliyetin tesbiti

27, 28 nci maddeler, malûliyet derecelerini ve bunların tesbit tarzını göstermektedir. Malûliyet dolayısıyla tenzili sınıf halinde yapılacak muamele de 29 neu maddede tasrih edilmiştir.

Vazifeden mütevellid malûliyet

Vazifeden ileri gelmiş bir malûliyete uğrayanlara tazminat ve tekaüdiye suretile olan istihkaklardan ayrı bir surette yardım eheti düşünülerek bu gibilere, malûliyet derecesine göre münasib bir ikramiye verilmesi madelete uygun bulunmuş ve 30 neu madde bu suretle konulmuştur.

Tekaüd maaşının hesablanmasına esas olan aylık

Kendi arzusuyla tekaüdlüğü icra olunan veya idarece tekaüdlüğe sevkolunan memur ve müstahdemlere bağlanacak tekaüd maaşlarına esas olacak aylık 31 nci maddede gösterilmiştir.

Açıkta kalan ve muvakkat sınıfa alınanlar

Vazifelerinin lâğvi veya kadro darlığı yüzünden açıkta kalıp tekrar hizmete alınmayacaklara, görülen lüzum üzerine muvakkat sınıfa alınan memur ve müstahdemlere hizmet müddetlerine göre tazminat veya maaş tahsis olunacağına dair 32 ve 33 neu maddelere hükümler konulmuştur.

2469 numaralı kanununun meriyeti tarihinden evvel ve adı geçen kanunla bu kanunun meriyet tarihi arasında ölüm veya her hangi bir sebeble idareden ayrılma halleri

34 neu maddede, 2469 numaralı kanunun meriyet tarihinden evvel ölüm veya her hangi bir sebeble idareden ayrılmış bulunan memur ve müstahdemlerin hizmetlerinden dolayı bu kanunun temin eylediği menfaatlerden istifade iddiasında bulunamayacakları musarrahtır.

Bununla beraber 2469 numaralı kanunla bu kanunun meriyeti zamanı arasında yukarıda zikredilen esbattan dolayı memuriyetinden ayrılmış olanların bir gûna hakları zayi olmaması adalet prensiblerine uygun görülerek ikinci fıkra konulmuştur.

Tuz memurlarının hizmetlerinin başlangıcı ile bunların ve inhisarlar idaresinde müstahdem diğer mütekaidlerin bu kanundan istifade sureti

2159 numaralı kanunla maaşları ücrete çevrilmiş olan tuz memurları hizmetlerinin, bu gibilerden

15 seneden fazla hizmeti olanların tekaüd haklarının mahfuz kalması ve 15 seneden az hizmeti olanların da tazminat almış olmaları dolayısıyla, 1 haziran 1933 tarihinden başlayacağı 35 nci maddede zikredilmiştir. Bunlardan Hükümetçe tekaüd edileceklerle halen idarede müstahdem diğer mütekaidlerin hizmetleri ne olursa olsun yalnız tazminat almak suretile bu kanundan istifade edebilecekleri yine aynı maddede tasrih edilmiştir.

Evvelce tekaüd hakkını haiz Devlet hizmetinde bulunmakta iken İnhisarlar idaresine alınmış ve alınacak memurlar

Evvelce tekaüd hakkını haiz Devlet hizmetinde bulunmakta iken inhisarlar idaresine alınmış ve alınacak memurların Devlet hizmetinde geçirdikleri müddetlerinin tekaüdlük ve tazminat hesablarında nazarı dikkate alınması 36 nci maddeye dereedilmiştir. Devlet bu gibi memurların vefatlarında, hizmetlerine göre, ailelerine maaş bağlamakta veyatazminat vermekte olduğundan, sandığa alâkadarlar hesabına verilecek para ile Devlet hizmetleri için ödenecek yukarıda zikri geçen tahsisatın sandık vasıtasile verdirilmesi temin edilmiş olacaktır. Halen mütekaüd bulunanlar bittabi bu hükümden istifade edemeyeceklerdir.

Dul ve yetim maaşları

Hizmet müddeti 15 seneyi doldurduktan sonra ölen memur ve müstahdemlerin ve sandıktan maaş tahsis olunduktan sonra ölen mütekaidlerin dul kalan karılarıyla yetimlerine ve mühtaç kocalarına bağlanacak dul ve yetim maaşlarına aid hükümler 37, 38, 39, 40, 41 nci maddelerde zikredilmiştir.

Hak sahibleriyle sandık idaresi arasındaki ihtilâflar

42 nci maddeye, hak sahibleriyle sandık idaresi arasında çıkacak ihtilâfların hallinin Devlet şûrasına aid olduğuna, sandık muamelât ve yardımları hakkında yapılacak itirazların müddetine dair hükümler konulmuştur.

Müteferrik hükümler

43 ncü maddeden itibaren muhtelif hususlara temas eden müteferrik hükümler vardır.

Mühtaçlığın tarifi

43 ncü maddede mühtaçlığın 1683 numaralı askerî ve mülkî tekaüd kanununun tarifleri dairesinde tesbit olunacağı yazılmıştır.

Sandık gelirlerinin muntazam bir şekilde cibayeti

Aylıklardan yapılacak tevkifatın ve bütçeye konan tahsisatın vaktüzamanile sandığa tediyesinin temini için 44 ncü madde konulmuştur.

Sandık sermayesi ile bu sermayeden tediye olunacak paraların vergiye tâbi tutulmaması

Aylıklardan tediye zamanında bilûmum vergiler indirilmekte olduğuna ve halbuki sandık aidatı aylığın esasından kesilmekte olmasına nazaran işbu aidat üzerinden peşinen vergi tediye edilmiş bulunmaktadır.

Binaenaleyh; vergisi verildikten sonra birikmiş olan bu paralardan bilâhare yapılacak tediyelerin ikinci bir defa vergiye tâbi tutulmaması adilâne ve tabii görülerek, esasen 2469 numaralı kanunda yer tutmuş olan bu hüküm mezkûr kanunun işbu kanunla tevhide dolayısıyla aynen alınmıştır.

Sandık paralarının kullanılma tarzı

Tekaüd işile uğraşan bir müessese olmasına göre sandık parasının hakikî veya hükmi hiç bir şahsa veya müesseseye ikraz edilemeyeceği yalnız millî bankalara kısa ve uzun vadeli tevdiat yapılabil-

leceği ve sermayenin azami % 25 ine kadar Gümrük ve inhisarlar vekâletinin müsaadesile Devlet esham ve tahvilâtı alınabileceği 46 nci maddede tasrih edilmiştir.

Mülga tütün koruma sandığında kalan paralar

Tasfiye dolayısıyla, mülga tütün koruma sandığından dağıtılmış olan paraların kesirleriyle matlubattan bilâhare yapılan tahsilât ve bunların nemalandırılmasından birikmiş olan paraların tekaüd sandığı gelirleri meyanına konulması en muvafık bir şekil olarak düşünülmüştür.

Ancak, halen memurların meşru lüzum ve ihtiyaçlarında kendilerine ikraz edilen bu paranın bilâ kaydüşart sandık sermayesine katılması yapılmakta olan ikraz işini durduracak ve memurlarımızı da elim bir vaziyete sokacağından 47 nci maddeye, bu paranın tasfiyede tekaüd sermayesine katılacağına yani onun bir cüzü olduğuna dair bir hüküm konulmakla beraber, mülga sandık parasının bir muavenet sandığı sermayesi şeklinde idame edileceği zikredilmiştir.

Muvakkat maddeler

1934 den evvelki hizmet yılları için alâkadarlardan kesilecek % 5 ler

Sandıktan yapılacak yardımlar faslında da izah olunduğu gibi, 1934 senesinden evvelki hizmetlere teşmil edilen sandık yardımlarının, işbu hizmet seneleri için memurlardan alınacak % 5 lerle faizlerinden kısmen olsun telâfisi düşünülmüş ve muvakkat 1 nci maddeye buna dair hüküm konulmuştur.

60 yaşını doldurmuş memurlar

Lâyihanın 24 ncü maddesinde 60 yaşını bitiren her memurun tekaüdlüğünü isteyebileceği zikredilmiştir. Muvakkat ikinci maddeye de işbu kanunun neşri tarihinde 60 yaşını doldurmuş bulunanların bir defaya mahsus olmak üzere tekaüde sevkedilebilecekleri kaydı konulmuştur. Filhakika 60 yaşını dolduran bir memur veya müstahdem azami randmanını vermiş bulunacağından idare, bu gibilerin hizmetlerinden müstağni kalabilir.

1934 ve 1935 seneleri Devlet aidatı noksanı

2469 numaralı kanunla % 4 olarak tesbit edilen, sandığa verilecek, Devlet aidatı işbu lâyiha ile % 5 e çıkarılmıştır. Binaenaleyh; zikri geçen aidatın 1934 ve 1935 yılları noksanının 1935 tasarruflarından defaten sandığa tesviyesi hakkında muvakkat 3 ncü madde konulmuştur.

Gümrük ve inhisarlar encümeni mazbatası

T. B. M. M.

G. ve İ. encümeni

Karar No. 19

Esas No. 1/372

14 - I - 1936

Yüksek Başkanlığa

İnhisarlar memur ve müstahdemlerinin tekaüd sandığına aid (2469) sayılı kanuna ek olarak Gümrük ve inhisarlar vekilligince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 24 - XII - 1935 tarihinde Yüksek Meclise gönderilmesine karar verilen ve Başvekâletin 6/9911 sayı ile gönderilip encümenimize verilen kanun lâyihası Gümrük ve inhisarlar vekili de hazır bulunduğu halde

encümenimizde müzakere ve tetkik edildi:

Devlet varidatı meyanında ehemmiyetli bir rakam tutan İnhisarlar idaresi muamelâtı umumiyesinde her sene tekâmüle doğru adımlar atılıyor, bu tekâmülün başlıca âmillerinden olan memurlarının ve ailelerinin istikballerini temin etmekle kendilerinden daha fazla randman amak ve idare memuriyetini meslek haline

getirebilmek lüzum ve zarureti karşısında, 2469 numaralı kanunla bir (Memurun koruma sandığı) tesis edilmişti. Bu kanunun hükmüne göre, sandığın idaresi ve memurlarına verilecek tazminatın tahsisi muamelelerine aid yeniden ikinci bir kanun lâyihası Hükümetten beklenmekte iken, aynı mahiyette memur istihdam eden Devlet demiryolları ve denizyolları gibi muhtar müesseseler memurları hakkında yapılacak tekaüd sandıkları esaslarile tenazuru temin etmek ve bir defaya mahsus olan tazminatın bazı memur ve yetimleri tarafından hüsnü idare edilememesi neticesi sefaletlerine mani olmak düşüncelerine binaen Hükümetce teklif edilen bu kanun tekaüd esasını derpiş etmekte bulunmuştur.

Tazminat ve tekaüd tahsisatları nisbetleri sandığın gelirlerine ve gelirlerinin hâsıl ettiği temettüe göre hesap edilmiş olduğu idarece verilen hesap ve izahattan anlaşılmuştur. Bu hedefe varmak için 2469 numaralı kanunda bütçeye maaş ve ücretler yekûnu üzerinden verilecek % 4 nisbeti % 5 e iblâğ edilmiş, ve Devlet hizmetinde çalışan memurların müddeti hizmetleri burada da tekaüd hizmetine ilâve edilmesi maddesi kabul edildiği takdirde bu farkın Hazinece defaten te-diyesi kaydedilmiştir.

Binaenaleyh, bu sandığın, vecibelerini Hazineden başka tahsisat ve yardım istemeksizin ifa edeceği kanaatine encümenimizce varılmış ve Hükümetin serdettiği diğer mucib sebepler yerinde görülerek, tekaüd esasma göre tanzim edilmiş olan bu kanun lâyihası heyeti umumiyesi itibarile kabul edilmiş ve maddelere geçilmiştir.

Birinci madde : Ufak bir kelime tashihile kabul edilmiştir.

İkinci madde : Dokuzuncu maddede temsil hakkı münfferiden müdüre verilmiştir.

Böyle sermayesi vâsi ve yüzlerce memur ve yetimlerinin hayatını temine matuf bir müessesenin temsil salâhiyetini, küçük dereceli bir memur vasfını haiz olan bir kimseye bırakmak encümenimizce muvafık görülmemeyerek, temsil hakkının heyeti idareye verilmesini ve ancak muamelâtın temsilî hususunda müşkülâta tesadüf edilmek için, bu hakkının kısmen ya kendi içinden veyahud sandık müstahdeminden müştereken veya münferiden bir veya müteaddid kimselere verilebilmesi hususunun nizamname ile tesbiti muvafık görülmüş bunun üzerine dokuzuncu madde tayıy edilip bu madde bu suretle tadil edilerek

yazılmıştır.

Üçüncü madde : Sandık müstahdemini, Sandığın bileümle muamelâtını yapmak vazifesile mükellef olduğundan zabıt kâtibliğini sandık memurlarından birisi yapar. Fıkrası kanuna girecek bir hükmü ifham etmemek itibarile, maddeden çıkarılmış ve diğer bazı ufak kelime tashihlerle madde kabul edilmiştir.

Dördüncü madde : Aynen kabul edilmiştir.

Beşinci madde : Bu maddenin son fıkrasında sandık idare masraflarının yarısı sandıktan, yarısı da inhisarlar bütçesinden verileceği yazılmıştır. Sandık muamelâtının daha emniyetle yürütülmesi düşünülerek, memurlarının, gerek mesuliyetleri ve gerek terfi ve tefeyyüzleri itibarile inhisarlar memurları hükümlerine tâbi tutulması kabul edilmiştir ve esasen bu maksada binaen 1935 bütçesinde bu müstahdeminin tahsisatı da mevcut bulunmaktadır. Binaenaleyh, doğrudan doğruya inhisarların memuru olan bu memurlar aylıkları tamamının inhisarlar bütçesinden ve diğer idare masrafları tamamının da sandıktan verilmesi muvafık görülmüş, madde o suretle tadilen ve bazı kelime tashihlerle kabul edilmiştir.

Altıncı madde : Bu maddenin (B) fıkrasında memur ve müstahdemlerden kesilecek % 5 lere muadil bir miktarın bütçeye konulması yazılmaktadır. Bu suretle, fıkraya bakılırsa eyyami haliye tevkifatından % 5 verilmiyor demektir.

Her sene bütçe yapılırken eyyami haliye tevkifatının bilinmemesine binaen ve muamelenin basitliğini temin etmek maksadile ve bu gün meri olan 2469 numaralı kanunun kabul ettiği esasa bağlı kalmak mülâhazasile bütçedeki memur ve müstahdemler tahsisatının tamamının % 5 olarak bütçeye konulması muvafık görülmüş ve bu fıkra tadilen yazılmıştır.

(C) fıkrası iki hükmü ihtiva etmektedir. Bunlardan birincisi, ilk hizmete almanların tam aylıklarının dörtte birinin kesilmesini istihdaf ediyor. İnhisar memurları ücretli olmaları hasebile, ilk aya aid ücretlerden bir kısmının tevkifi, kendilerinin, idare hizmetine dahil olur olmaz, müzayikalarını mucib olacağından ve esasen bu tevkifat tahminen senevî beş bin lira gibi cüzi bir meblâğı ihtiva ettiğiinden bu hükmün kaldırılarak yalnız fıkranın terfi veya zamma taallûk eden hükmünün bırakılması muvafık görülmüş ve (C) fıkrası tadilen o suretle yazılmıştır.

(C) fıkrasında bahsedilen ikramiye tabiri mutlak olduğuna göre, kaçakçılıktan mütevellid ve istihkak nisbetleri kanunen muayyen bulunan ikramiyelere de şâmil mahiyette görülmüş halbu ki bu ikramiyeden maksad sırf inhisarlar bütçesindeki memurlar ikramiyesi olduğu Hükûmetçe de, müzakerede izah edilmiş olduğundan, ikramiye tabirinin memurlar ikramiyesi olarak takyidi suretile maksad tasrih edilmek istenmiştir.

Yedinci madde : 2469 numaralı kanun bu muafiyetleri verdiği için ve bu maddenin (45) madde ile münasebeti görüldüğünden her iki madde tevhid edilerek kelime tashihlerle tadilen yazılmıştır. Aynı zamanda vergi ve resim meyanında damga resmi dahil olacağına göre, bunların damga resminden istisnası muvafık görülmemiş ve bu resmin muafiyetler haricinde kaldığı tasrih edilmiştir.

Sekizinci madde : Bazı kelime tashihle kabul edilmiştir.

Dokuzuncu madde : Sandığın temsil hakkı ikinci maddede heyeti idareye verildiğinden ve esbabı mucibesi orada yazıldığından tayyedilmiştir.

Onuncu madde : Sandık memurları aylıkları beşinci maddede tamamen inhisarlar bütçesinden verileceği yazıldığına göre, bu memurların inhisar memur oldukları kabul edilmiş olduğundan bu maddenin lüzumu kalmamış ve madde tayyedilmiştir.

Onbirinci madde: Dokuzuncu madde olarak aynen kabul edilmiştir.

On ikinci madde: Sandığa aid vaziyetini doğru bildirmemek hilâfi hakikat beyan mahiyetinde olmak itibarile ceza kanununun müeyyidelerine tâbi olduğundan vasfı değiştirecek bir mahiyette bir atrfla hususî bir hüküm koymak doğru görülmemiş ve madde tayyedilmiştir.

On üçüncü madde: Bazı kelime tashihlerle onuncu madde olarak aynen kabul edilmiştir.

On dördüncü madde: On birinci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Onbeşinci madde: On ikinci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

On altıncı madde: On dördüncü maddede yazılı suçlardan mahkûm olanlar için o madde hükümleri tatbik olunmayacağı hakkındaki tasrih lüzumsuz görülerek bu fıkra çıkarıldıktan sonra on üçüncü madde olarak kabul edilmiştir.

On yedinci madde: On dördüncü madde ola-

rak aynen kabul edilmiştir.

On sekizinci madde: On beşinci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

On dokuzuncu madde: On altıncı madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Yirminci madde: Buradaki (İdare heyeti) tabiri mefhumunda sandık müdür ve memurlarının da bulunduğu düşünülerek madde tavihen on yedinci madde olarak kabul edilmiştir.

Yirmi birinci madde: (A) fıkrasında namzedlik devresinin tekaüdlük müddetince ithalini temin için ilâve yapılmıştır. (B) fıkrasında hiç bir iş göremeyecek kadar malûliyet tabiri, idarenin işi noktasından müşkülât tevliid edeceğinden bu hüküm, askerî ve mülkî tekaüd kanununun hükmüne göre tashih edilmiştir. İkinci derecede müstehak diye ifade edilmek istenenler, en son fıkroda, tavih edilmek suretile yazılmış ve madde bazı tadil ve kelime tashihlerle on sekizinci madde olarak yazılmıştır.

Yirmi ikinci madde : Bu madde on dokuzuncu madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Yirmi üçüncü madde : Bazı kelime tashih ve tavihile yirminci madde olarak kabul edilmiştir.

Yirmi dördüncü madde : Bazı kelime tashihle yirmi birinci madde olarak kabul edilmiştir.

Yirmi beşinci madde : Bu maddede iki yüz liradan fazla tekaüd aylığı verilemez gibi bir tahdid konulmuştur. Bu idarede iki yüz liradan fazla tekaüd maaşı alabilecek olan ancak üç veya dört kişiden ibaret olup, bunlar da idarede (30) sene çalışıp da en yüksek mertebeyi işgal edenlerdir. Kıymetlerine mukabil fazla maaşa nail olmuş olan bu gibi memurların maaşlarına tekaül eden tekaüdiyeden mahrum edilmeleri izahı kabil bir sebebe istinad edemez. Diğer Devlet hizmetlerinde bulunanlardan fazla tekaüd maaş almamak gibi bir düşünce bu tahdide mâni olursa askerî ve mülkî tekaüd kanununun altıncı maddesine göre memuriyet maaşları emsali hâsılının % 75 ini tecavüz edemez gibi bir tahdid konulduğu halde işbu maddenin yukarıdaki fıkralarına nazaran Devlet memuriyetinde iki yüz liradan fazla tekaüd maaşı verilmesine cevaz verilmiştir. Buna mukabil lâyhada hizmet müddetleri ne olursa olsun tekaüd maaşlarının, aylığın % 50 sini geçmeyeceği kabul edilmektedir. Diğer cihetten bu sandığın istifadesine, inhisarlar memurları kendi paralarıyla de iştirak ettiğinden

bu hususta Devlet memurları ile mukayeseleri varid değildir. Binaenaleyh encümenince bu iki yüz lira tahdid keyfiyeti kaldırılarak madde ona göre tadilen ve yirmi ikinci madde olarak yazılmıştır.

Yirmi altıncı madde : Bu maddenin en sonunda (225) nisbeti sehven (220) yazıldığı Hükümetçe izah edildiğinden işbu sehiv tashih edilmiş ve madde yirmi üçüncü madde olarak yazılmıştır.

Yirmi yedinci madde : Yirmi dördüncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Yirmi sekizinci madde : Yirmi beşinci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Yirmi dokuzuncu madde : Bu madde henüz vazifede bulunan bir malûle aynı zamanda tekaüd maaşı bağlamak gibi umumî tekaüd esasatına uymayan bir hususiyeti tazammun etmekte ve tahsis muamelelerini de tekrara mahal verecek mahiyette bulunmakta olmasına ve esasen bu madde ile alâkası olan malûller için yirmi birinci maddenin (B) fıkrasında umumî tekaüd kanununa tevfik bir prensib konmuş bulunmasına göre böyle bir hükmü tatbik yeri de kalmamıştır.

Otuzuncu madde : Yirmi altıncı madde olarak kabul edilmiştir.

Otuz birinci madde : Bazı kelime tashihlerle 27 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Otuz ikinci madde : Bir kelime tashihlerle yirmi sekizinci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Otuz üçüncü madde : Bazı kelime tashihlerle yirmi dokuzuncu madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 34 : Tavzih için ufak bir ilâve ile otuzuncu madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Otuz beşinci madde : Otuz birinci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Otuz altıncı madde : Bu madde evvele tekaüd hakkını haiz Devlet hizmetlerinde iken kendisinden istifade edilmek üzere idare hizmetine alınan veya alınacak olan memurların Devlet hizmetinde geçirdikleri müddetin bu idarede tekaüd hizmetine ilâvesi ve bu memurların da Devlet hizmetine aid sandıkça tediye edilecek tekaüd paralarının Hazineye verilmesini tazammun etmektedir. İdarede olup vaktile Devlet hizmetinde bulunan ve kendisinden istifade etmek üzere idarece alınanlar ile alınmayanlar gibi bir tasnifin mevcud olmadığı Hükümetçe beyan edilmesine ve esasen idareye alınan her memurun istifade edilmek için alındığı tabii bulunmasına binaen böyle bir kay-

din maddede bulunmasının Sandık ile bazı memurlar arasında ihtilâfı mucib olacağı âşikârdır. Binaenaleyh, maddenin tatbik görebilmesi için evvele tekaüd hakkını haiz olan memurların müddeti hizmetleri tekaüd hizmetlerine ilâve edilmesi şekli üzerine madde tadilen ve otuz ikinci madde olarak yazılmıştır. Ancak elyevm mevkii müzakerede bulunan Devlet demiryolları ve denizyolları işletmesi gibi diğer mutar müesseselerin tekaüd kanunlarında bu kabil memurlar hakkında bu suretle bir esas kabul edildise hepsinin Hazineye ve sandığa vereceği külfetin mikdarı Maliye ve Bütçe encümenlerince nazarı itibare alınmak suretile maddenin esası üzerinde verilecek hükümde daha ziyade isabet olacağı kanaatini encümen kabul etmiştir.

Otuz yedinci madde : Bazı kelime tashihlerle otuz üçüncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Otuz sekizinci madde : Bazı kelime tashihlerle otuz dördüncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Otuz dokuzuncu madde : Bazı kelime tashihlerle otuz beşinci madde olarak kabul edilmiştir.

Kırkıncı madde : Bazı kelime tashihlerle otuz altıncı madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Kırk birinci madde : Otuz yedinci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Kırk ikinci madde : Otuz sekizinci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Kırk üçüncü madde : Otuz dokuzuncu madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Kırk dördüncü madde : Bu maddenin ilk fıkrasına tevdi kelimesi ilâve edildiği gibi son fıkrası da altıncı maddenin (B) fıkrası üzerinde encümenimizin yaptığı tadil üzerine hükmünü kaybetmiş olduğundan çıkarılarak madde tadilen ve kırkıncı madde olarak yazılmıştır.

Kırk beşinci madde : Bu madde hükmü yedinci madde ile birleştirilmiş olduğundan kaldırılmıştır.

Kırk altıncı madde : Bazı kelime tashihlerle kırk birinci madde olarak kabul edilmiştir.

Kırk yedinci madde : Bu madde kırk ikinci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Birinci muvakkat madde : Vuzuhu temin edecek bazı kelime tashihlerle aynen kabul edilmiştir.

İkinci muvakkat madde : Bazı kelime tashihlerle aynen kabul edilmiştir.

Üçüncü muvakkat madde: Vuzuhu temin eden bir kelime tashihile aynen kabul edilmiştir.

Kırk sekizinci madde: Kırk üçüncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Kırk dokuzuncu madde: Kırk dördüncü madde olarak kanun formüllerine uyan bir tashih şekliyle kabul edilmiştir.

Ellinci madde: Encümenimizce kanunun ıera ve tatbiki yalnız Maliye ve Gümrük inhisarlar vekâletine aid olduğu düşüncesile diğerleri tayyedilmek suretile kırk beşinci madde olarak ta-

dilen kabul edilmiştir.

Havalesi mucibince Maliye encümenine verildi.

G. ve İ. En. Reisi	M. M.	Kâtib
Çorum	İstanbul	Sinop
İ. Eker	S. Uraz	H. Oruçoğlu
Aza	Aza	Aza
Amasya	Aydın	Seyhan
Nafiz Aktın	N. Göktepe	İ. Mete
Aza	Aza	
Konya	Trabzon	
Bediz	Dr. Eyiboğlu	

Maliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Maliye encümeni

Karar No. 35

Esas No. 1/372

22 - I - 1936

Yüksek Reisliğe

İnhisarlar memur ve müstahdemlerinin tekaüdlüklerine aid olup Başvekâletin 31-XII-1935 tarih ve 6/3911 sayılı tezkeresile Büyük Meclise sunulan kanun lâyihası, Gümrük ve inhisarlar encümenince müzakereden sonra Encümenimize havale edilmekle Gümrük ve inhisarlar vekili ile Maliye vekâleti adına bir memur bulunduğu halde müzakere edildi:

Bütçeye büyük gelir temin eden inhisarlar son on yıldan beri Devlet elile işletilmektedir. İnhisarlar idaresi artık istikrara kavuşmuş ve inkişaf merhalesine de girmiştir. Bu inkişafta inhisar memurlarının mesleke bağlı kalmaları çok müessir olacağından bu maksadı iyice temin için 2469 numaralı kanunla bir koruma sandığı tesis edilmiştir. Kanun ileride meslekten ayrılacaklara bir tazminat verilmesi esasına göre hazırlanmış ise de tecrübelerle sabit olduğu veçhile memuriyet hayatında yetişmiş olanların ellerine geçen toplu bir parayı nemalandıramadıkları ve esasen tazminata ya malûl oldukları veya yaşları ilerlediği bir zamanda kavuştuklarından bunu idare edecek bir mevkiye bulunmadıkları düşünülerek tazminat yerine maaş esasına gidilmesi muvafık görülmüş ve Hükümetçe de lâyiha bu esasa göre hazırlanmıştır.

Keyfiyet Encümenimizce de tasvib edilmiştir. Ancak maaş esasının memurların verdiği adatale

ve Devletin kabul ettiği muayyen yardıma göre tesbit edilmesi ve bunun ileride umumî bütçe için ağır bir külfete yol açmaması icab eder.

Encümenimize verilen izahata göre tekaüd hadlerinin hesabında ve gerek tazminat ve maaş nisbetlerinin tayininde buna azamî dikkat sarfedilmiş ve idarenin kuruluş yıllarında yaşları ilerlemiş bir çok memur alındığı düşünülmüştür. İdare memurlarının, ihtiyarlıklarında, kendilerinin, ölümlerinde ailelerinin perişan ve sefil kalmamaları bir Devlet prensibi olduğuna göre encümenimiz hadler ve nisbetler üzerinde Hükümet esbabı mucibesinde de düşünülen revizyon zammına kadar ki, tecrübelerle intizaren lâyihanın diğer malî hükümleri üzerinde tetkiklerini derinleştirmiştir.

Encümenimiz, mulhak bütçeli idareler tekaüd sandıklarının mümkün olduğu kadar aynı hükümlere tâbi olmasını düşünmüş ve maddelerin müzakeresinde bu esasa riayet etmiştir.

Birinci madde; tekaüd sandığına iştirak edeklere aid olup encümenimiz bunların, behemehal müseccel memur ve müstahdemlerden olmasını şart kılmıştır. İstihkak mebdeinin tesbiti ve yaş hadleri bu sicillere müsteniden tayin edildiğinden encümenimiz bunu tavzihte fayda görmüştür.

İkinci maddenin son fıkrası müdürle idare heyetinden bir veya bir kaçının birlikte görecekları

işlere aiddir. Müdürün vazifesi lâyiha'nın 17 ne maddesinde toplandığın dan encümenimiz fıkrayı buradan alarak 17 ne madde içinde ifade etmiştir.

Üçüncü maddeye bir fıkra eklenerek her hangi sebeble inhisarlardan ayrılan sandık idare heyeti azalarının da o azalıktan ayrılmış sayılacağı ve yerine yenisinin seçileceği tasrih edilmiştir.

Dördüncü maddeye, sandık kadrosunda müstahdemler de bulunabileceği hükmü ilâve olunmuştur.

Beşinci madde, ayda bir toplanan ve esas çalışmalarını başka istikametlerdeki şahıslardan tekküb eden idare heyetinin mesaisi, daha ziyade sandığın işletmesi üzerinde olacaktır. Hesabı katilerin tetkiki, ihtisasa yapılacak devamlı bir murakabe demektir. Bunun Demiryolları umum müdürlüğünde olduğu gibi Devletin bu hizmet için kurulmuş müessesesine vermekte encümenimiz fayda mülâhaza etmiştir. Sandığın yarı geliri Devlet varidatından temin edildiğine göre ayrıca bir Devlet murakebesinin bulunması da yerinde görülmüştür.

Madde yeniden o şekilde tanzim edilmiştir.

Altıncı ve yedinci maddeler bazı hüküm değişiklikleriyle kabul edilmiştir. Tahsislere aid olan sekizinci madde, yukarıdaki mülâhazalar altında Divanı muhasebatın tescili lâzımgeldiğine göre tadil edilmiştir.

Dokuzuncu maddenin ibaresi düzeltilmiş, onuncu madde aynen kabul edilmiştir.

Tekaüd sandığından istifadeyi meneden cezaları havi 11 ne madde yalnız memurlar için yazılmıştır. Bu hükümlerin sandıktan mütekaid olanlara da teşmili ve bunlardan ölenlerin dul ve yetimlerinin haklarının mahfuz kalması hükümleri diğer tekaüd kanunu ile tenazuru muhafaza için, maddeye eklenmiştir.

On ikinci madde, Devlet demiryolları tekaüd kanunundaki hükme uygun olmak üzere tadil ve vatandaşlıktan çıkan memur ve mütekaidlerin vatandaşlığı muhafaza eden dul ve yetimlerine ancak ölümlerinde tazminat veya maaş verilebileceği tasrih edilmiştir.

On üçüncü maddeye vefat halinde peşin verilen aylıkların geri alınmayacağı hükmü konulmuştur.

On dördüncü, on beş, on altıncı maddeler bazı ufak tefek hüküm tadilleriyle kabul edilmiş ve 17 ne maddeye İnhisarlar encümeninin ikinci

maddesinin son fıkrası hükmü ilâve olunmuştur.

On sekizinci maddede tekaüd maaşına istihkak için otuz sene hizmet şart konulmuş ise de Encümenimiz bunu Devlet demiryolları tekaüd kanununda olduğu gibi otuz beş seneye çıkarmış ve hizmetlerin intisab tarihi ile takyidi yerine alelriklak idarede geçen fiili hizmet müddetinin esas tutulmasını teminen maddeyi tadil etmiştir.

Yirmi birinci maddedeki hizmet müddeti de bu esasa göre otuz beş olarak tashih edilmiştir. Vazifelerinde iktidarsızlıkları veya ahlâksızlıkları sicilleriyle sabit olanların vekillikçe tekaüde sevklerini Encümenimiz uzun müzakerelerden sonra kabul etmiştir. Memurun kanunu iktidarsızlar için takyide tâbi bazı salâhiyetler kabul etmiş ise de ahlâksızlığın sicillen tesbiti ve tecziyesi yalnız orduya hasredilmiştir. Ancak Hükümet diğer memurlar için de böyle bir salâhiyetin istimalinde fayda mülâhaza ederek Büyük Meclisten ayrı bir lâyiha ile salâhiyet istediği gibi dairelerde hükümlere esas olacak değerde siciller tanzimine başlamıştır. Bu itibarla Encümenimiz bu hükmün kanunda yer bulmasını muvafık görmüştür. Ancak maddedeki yaş hükümlerinin 1683 sayılı tekaüd kanunundaki hükümlere uygun olması düşünülerek madde ona göre tadil edilmiştir.

İnhisar tekaüd sandığına tahsis edilecek en yüksek tekaüd maaşının Devletce kabul edilen haddin yüksek olmaması evvelce bir prensib olarak kabul edildiği gibi, bir kısım tevki-fatın geri verilmesi suretile de bu karar İnhisarlar encümeninin mütaleasındaki gayriâdilâne olmak vaziyetini kaldırmıştır. Tekaüd maaşlarının azamisinin olsun bir seviyede olması Devlet teşkilâtındaki ahengi kısmen temin ettiği için faydalı görülmüştür ve tekaüd sandıklarının ana vazifesi de memur ihtiyaçlarını tehvin edecek nisbette karşılamaktır.

Muvakkat memur ve müstahdem sınıfına geçirilen daimî memurlara da tazminat verilmesi veya aylık bağlanması 29 ne madde ile teklif edilmiş ise de encümenimiz bunu tekaüd kanunlarının prensiblerine uygun bulmamış ve maddeyi tayyetmiştir.

İnhisar memurlarından Devlet hizmetinde bulunmuş olanlar hakkında encümenimiz Devlet demiryolları tekaüd kanunundaki esası aynen kabul ile 32 ne maddeyi ona göre tadil etmiştir. Devlet hizmetinden ayrılmış olanların tekaüd hakkından sarfnazar etmiş sayıl-

maları icab edeceği ileri sürülmüş ise de encümen ekseriyeti, bunların bir kısmının vaktile Devlete tekaüd aidatı vermiş olduğunu ve baremin tesisinden sonra da bu aidatın maaşlarda mündemiç bulunduğunu, hizmetin ise her iki şıkta da Devlete raci olduğunu mülâhaza ile maddeyi tadilen ve ekseriyetle kabul etmiştir.

Otuz dördüncü maddede, bazı ibare tadilleri yapılarak dul ve yetim aylıklarının hizmette bulunmağa maksur olmayıp tekaüd aylığına müstahak olmağa bağlı olduğu tasrih edilmiştir. Maaşa müstahak dul ve yetim bırakmadan ölenlerin mevduatının kanunu medenî hükümlerine göre mirasçılara verilmesi ancak malî mülâhazalarla bunun muhtaç kardeşlerden ileriye gitmemesi muvafık görülmüştür.

Otuz altıncı maddedeki yetim maaşlarının kesilme hükümleri diğer kanunla mütenazır olacak şekilde tadil edilmiştir.

Hak sahibleriyle sandık arasındaki ihtilâfların hallü faslı şeklini gösteren 38 nci madde, tahsislerin Divanı muhasebatça tescili kabul edildiğine göre tadil edilmiş ve diğer kanundaki vazih hükümler buraya da konularak hangi ihtilâfların Devlet şûrasile Divanı muhasebatta halledileceği tasrih olunmuştur.

Tütün koruma sandığının kalan paralarından kurulacak muavenet sandığı sermayesinin ileride tekaüd sandığına devri düşünülmüş ve bu, encümenimizce de muvafık görülmüş ise de bunun tasfiye şeklinde ifadesi yerine devir tabiri daha uygun görülmüştür.

Tekaüd sandığının kurulmasından evvelki hizmet müddeti için memurların sandığa verecekleri yüzde beşlerin yalnız maaştan kesileceği düşünülmüştür.

Halbuki, bunların henüz bu borç ödenmeden tekaüd olmaları da melhuz olduğuna binaen maddeye ona göre hüküm ilâve olunmuştur.

Lâyiha bu tadillerle Yüksek Reisliğe sunulur.

Maliye E. Reisi	M. M.	Kâtib
Bayazıt	Isparta	Çankırı
<i>İhsan Tav</i>	<i>Kamâl Ünal</i>	
Aza	Aza	Aza
Afyon K.	Yozgad	İstanbul
<i>İzzet Akosman</i>	<i>E. Draman</i>	<i>Y. Yazıcı</i>
Aza	Aza	Aza
İzmir	Diyarbakır	Malatya
<i>K. Dursun</i>	<i>Huriye Öniz</i>	<i>M. Nedim Zapçı</i>
Aza	Aza	Aza
Kars	Manisa	
<i>Ö. Kuntay</i>	<i>Tahir Hitit</i>	

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe encümeni

M. No. 88

Esas No. 1/372

4 - 11 - 1936

Yüksek Reisliğe

İnhisarlar umum müdürlüğü memur ve müstahdemlerinin tekaüd sandığı hakkında olup Başvekâletin 31 kânunuevvel 1935 tarih ve 6/3911 sayılı tezkeresile Yüksek Meclise sunulan kanun lâyihası Gümrük ve inhisarlar ve Maliye encümenlerinin mazbatalarile birlikte encümenimize verilmiş olmakla Gümrük ve inhisarlar vekili Rana Tarhan ile alâkadar memurları hazır olduğu halde okundu ve konuşuldu:

Başlıca membaları memur ve müstahdemlerin muhassas aylıklarından her ay kesilecek % 5 lerle bunların ücretleri karşılığı olarak bütçe-

ye konulan tahsisatın % 4 ü olmak üzere 2469 numaralı kanunla İnhisarlar umum müdürlüğü memur ve müstahdemleri için bir koruma sandığı tesis edilmiş ve bu sandıktan ne suretle istifade edileceğinin ayrı bir kanunla tesbit edileceği bu kanunda tasrih edilmişti.

Bu maksadla ve Devlet demiryolları ile demiryolları gibi yine Devlet hizmetleriyle mükellef idarelere mensub olanların tekaüd sandıkları hakkındaki esaslara mütenazır olarak hazırlanan ve 2469 numaralı kanun hükümlerini de aynen ve tadilen ihtiva eden bu lâyihanın tetkikinde encümenimiz, Devlet demiryolları

tekaüd sandığı kanunu münasebetile arzedildiği veçhile sandık vecibelerinin gelirleriyle mütevazin ve sandıkca bağlanacak aylıkların ve verilecek tazminatın Devlet memurlarına 1683 numaralı tekaüd kanunile temin edilen haklardan fazla olup olmadığı noktasında durmuştur.

Devlet demiryolları tekaüd sandığının gelirleri ile inhisarlar koruma sandığı gelirleri arasındaki fark, birincisinde memur ve müstahdemlerin aylıklarından kesilen % 5 lerin bir senelik balığına muadil Devlet demiryolları bütçesinden her sene verilecek mebalîğ yerine bu idare memur ve müstahdemlerinin muhasas aylıklarından her ay kesilecek % 5 e muadil bu memur ve müstahdemlerin ücretleri karşılığı olarak İnhisarlar umum müdürlüğü bütçesine konulan tahsisatın % 4 olmasından ibaret olup, teklif olunan bu lâyiha ile bu fark da ortadan kaldırılmıştır.

Bundan başka Devlet demiryolları idaresinde vazife başında kazaen vefat eden veya malû kalanların tazminatı karşılığı olarak bu idare memuru ve müstahdemlerinin aldıkları aylık ve yevmiyelerinin senelik miktarı üzerinden her sene sandığa verilecek % 1/2 nisbetindeki paranın işbu tekaüd sandığına verilmesine, işin mahiyeti icabı olarak lüzum görülmemiştir.

Bu son farktan maada, gelirleri aynı esas ve nisbete tâbi olan bu sandıkların vecibelerinin de birbirine uygun olması muvafık olacağı düşünülmüş ve yukarıda arzedilen mülâhazalar Devlet demiryolları tekaüd kanununun tetkikinde de göz önünde tutulmuş olduğundan lâyiha, mezkûr kanun esaslarına ve hükümlerine uygun bir şekilde konulmuştur.

2904 numaralı kanunla Devlet demiryolları memurlarına bağlanacak tekaüd aylıkları ile Devlet memurları tekaüd aylıkları arasında bir teadül temin edilmiş olup, halbuki İnhisarlar idaresi memurlarının aylık ve derecelerini tesbit eden kanunî bir esas henüz mevcut olmadığından bu esasları tesbit edecek bir kanunun tedvinine kadar bu teadülün - tekaüd maaş tahsisinde - ne suretle temin edilebileceğini natırk lâyihaya muvakkat bir madde eklenmesi ve bu memurların derece ve aylıklarını devamlı olarak tesbit edecek bir kanuna esa-

sen ihtiyaç bulunduğundan bu babdaki lâyihanın da 1936 malî yılı içinde hazırlanması hakkında bu maddeye bir kayid ilâvesi muvafık görülmüştür.

Eski memurlardan isteyenlerin evvelce aldıkları aylıkların sandık aidatını bundan sonraki istihkaklarından muntazaman ödemek şartile eski hizmetlerinin de hesaba katılabileceğine dair olan madde, bazı tadil ve tavzihlerle kabul edilmiş ve tuz memurlarından 2159 numaralı kanun ile tekaüd hakları Hazinece temin edilenlerin ayrıca bu sandıkla alâkalandırılması muvafık görülmeyerek buna dair olan hüküm değiştirilmiştir.

Kısmen Devlet emvalinden karşılık temin edilmek suretile teşkil edilen bu sandığa ve numasillerine iştirak ettirilen ve bu suretle diğer ücretli müstahdemlerden farklı bir vaziyete giren bu memurlar arasındaki müteakidlerin vazifelerinden ayrıldıklarında bu sandıklardan temin edecekleri istihkaklarına ilâveten ve eskisi gibi yine verilmek üzere bu hizmetlerde buldukları müddetce tekaüd maaşlarının kesilmesi muvafık olacağı düşünülerek lâyiha bu bina dair bir madde eklenmiştir.

İdareden ölüm ve sair sebeplerle ayrılan memur ve müstahdemlerle bunların dul ve yetimlerini alâkadar eden bu lâyihanın müstaceliyetle müzakere edilmek üzere Umumî heyetin tasvibine arzı kararlaştırılmıştır.

Yüksek Reisliğe sunuldu.

Reis	R. V.	M. M.
Burdur	Isparta	Trabzon
M. Şeref Özkan	Mükerrem Ünsal	Sırrı Day
Kâtib		
İstanbul	Balıkesir	Çorum
F. Öymen	E. Adakan	Eyyüb Sabri Akgöl
Çorum	Edirne	Gazi Anteb
M. Cantekin	F. Kaltakkıran	A. H. Ayerdem
Gümüşane	İzmir	Kayseri
D. Sakarya	K. İnanç	N. Kerven
Manisa	Mardin	Muş
T. Türkoğlu	R. Erten	Ş. Çiloğlu
Muş	Ordu	Scyhan
Ş. Ataman	H. Yalman	Naci Eldeniz
Siird	Sivas	Yozgad
M. Mayakon	Remzi Çiner	S. İçöz

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

İnhisarlar memur ve müstahdemleri tekaüd kanun lâyihası

Birinci fasıl

MADDE 1 — İnhisarlar umum müdürlüğü kadrosuna dahil olup bütçeden aylık alan daimî memur ve müstahdemler için bir tekaüd sandığı kurulmuştur. Bunlara ve bunların dul ve yetimlerine bağlanacak aylık veya verilecek tazminat bu kanun hükümlerine göre hesab olunur.

MADDE 2 — Sandık, hükmî şahsiyeti haiz olup, Gümrük ve inhisarlar vekilinin nezaret ve murakabesi altında bir idare heyeti tarafından idare olunur.

MADDE 3 — Sandık idare heyeti, İnhisarlar umum müdürlüğünün reisliği altında dört şube müdüründen tereküb eder. Heyete girecek şube müdürleri umum müdürlükçe seçilerek memuriyetleri vekillikçe tasdik edilir.

Üyelerin müddeti bir senedir. Tekrar seçilebilirler.

Bunlar parasız olarak iş görürler. Sandık müdürü, o bulunmadığı takdirde vekili idare heyetine iştirak eder. Reyî iştirakidir. İdare heyeti ayda bir defa behemehal toplanır. Lüzum görüldüğü takdirde reisin davetile başkaca da içtima edebilir.

İdare heyetinin zabıt kâtibliğini sandık me-

GÜMRÜK VE İNHİSARLAR ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

İnhisarlar tekaüd sandığı lâyihası

Birinci fasıl

Umumî hükümler

MADDE 1 — İnhisarlar umum müdürlüğü kadrosuna dahil olup bütçeden aylık olarak ücret alan daimî memur ve müstahdemler için bir tekaüd sandığı kurulmuştur. Bunlar ve bunların dul ve yetimlerine bağlanacak aylık veya verilecek tazminat bu kanun hükümlerine göre hesab olunur.

MADDE 2 — Sandık, hükmî şahsiyeti haiz olup Gümrük ve inhisarlar vekilinin nezaret ve murakabesi altında bir idare heyeti tarafından idare ve temsil olunur.

İdare heyetine aid salâhiyetlerden hangilerinin münferiden ve hangilerinin heyet azasından bir veya bir kaç ile birlikte olarak müdür tarafından kullanılabilceği nizamname ile tayin olunur.

MADDE 3 — Sandık idare heyeti İnhisarlar umum müdürlüğünün reisliği altında dört şube müdüründen tereküb eder. Heyete girecek şube müdürleri umum müdürlükçe seçilerek memuriyetleri vekillikçe tasdik edilir.

Üyelerin müddetleri bir senedir. Tekrar seçilebilirler. Bunlar parasız olarak iş görürler. Sandık müdürü, o bulunmadığı takdirde vekili idare heyetine iştirak eder.

İdare heyeti ayda bir defa behemehal toplanır. Lüzum görüldüğü takdirde reisin davetile başkaca da içtima edebilir.

İdare heyetinin kararları İnhisarlar vekilinin tasdikile tamamlanır.

MALİYE ENCÜMENİNİN DEĞİŞİĞİ

İnhisarlar tekaüd sandığı lâyihası

Birinci fasıl

Umumî hükümler

MADDE 1 — İnhisarlar umum müdürlüğü kadrosuna dahil olup bütçeden aylık olarak ücret alan müseccel daimî memur ve müstahdemler için bir tekaüd sandığı kurulmuştur. Bunlara ve bunların dul ve yetimlerine bağlanacak aylık veya verilecek tazminat bu kanun hükümlerine göre hesap olunarak tahsis ve ita olunur.

MADDE 2 — Sandık, hükmi şahsiyeti haiz olup Gümrük ve inhisarlar vekilinin nezaret ve murakabesi altında bir idare heyeti tarafından idare ve temsil olunur.

MADDE 3 — Sandık idare heyeti, İnhisarlar umum müdürlüğünün reisliği altında dörd şube müdüründen tereküb eder. Heyete girecek şube müdürleri umum müdürlükçe seçilerek memuriyetleri vekillikçe tasdik edilir. İdare heyeti azasının bu sıfatları İnhisarlar idaresindeki asıl vazifelerinin devamına bağlı olup memuriyetlerinden çekildikleri veya çıkarıldıkları takdirde yerlerine usulen yenileri seçilir.

Üyelerin müddetleri bir senedir. Tekrar seçilebilirler. Bunlara sandığa aid hizmetlerinden dolayı her ne nam ile olursa olsun sandık idaresince bir gûna ücret verilmez. Sandık müdürü, o bulunmadığı takdirde vekili idare heyetine is-

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

İnhisarlar umum müdürlüğü tekaüd sandığı kanun lâyihası

MADDE 1 — Maliye encümeninin 1 nci maddesi aynen kabul.

MADDE 2 — Sandık, hükmi şahsiyeti haiz olup Gümrük ve inhisarlar vekilinin nezaret ve murakabesi altında bir idare meclisi tarafından idare olunur.

İdare meclisi, İnhisarlar umum müdürünün reisliği altında dörd şube müdüründen tereküb eder. İdare meclisine girecek şube müdürleri umum müdürlükçe seçilir ve memuriyetleri vekillikçe tasdik olunur. Üyelerin müddeti bir senedir. Tekrar seçilebilirler. Bunlara, sandığa aid hizmetlerinden dolayı her ne nam ile olursa olsun sandık idaresince hiç bir ücret verilmez. Sandık müdürü ve bulunmadığı takdirde vekili idare meclisine iştirak eder. Reyî istişaridir. İdare meclisi ayda bir defa behemehal toplanır. Lüzum görüldüğü takdirde reisin daveti ile başkaca da toplanabilir. İdare meclisinin kararları Gümrük ve inhisarlar vekilinin tasvib ve tasdiki ile meri olur.

MADDE 3 — Sandık idare meclisinin, müdür ve memurlarının başlıca vazife, salâhiyet ve mesuliyetleri, sandık muamelâtının kontrol ve murakabesi, sandık sermayesinin nemalandırılması sureti, aylıkların tahsis ve tasdiki muameleleri bir nizamname ile tayin olunur.

İİ.

murlarından biri yapar. İdare heyetinin kararları İnhisarlar vekilinin tasdikile tekemmül eder.

MADDE 4 — Sandığın bir müdür ve bir muhasebecisi ile lüzumu kadar memuru bulunur.

MADDE 5 — Sandığın kadro ve bütçesi müdürlükçe hazırlanarak İdare heyetince kabul edildikten sonra malî senenin girmesinden bir ay evvel Gümrük ve inhisarlar vekilinin tasdikına sunulur.

Sandığın yıllık hesabı katisi de aynı usule tâbidir. Sandık idare masraflarının yarısı sandıktan, yarısı inhisarlar bütçesinden verilir.

MADDE 6 — Sandığın sermayesi ve geliri:

- a) Birinci maddede yazılı olanların aylıklarından her ay mecburî olarak kesilen % 5 ler;
- b) Yukarıki fıkrada yazıldığı veçhile aylıklardan kesilecek % 5 lerin baliğ olduğu miktara muadil idare bütçesinden verilecek mebalîğ;
- c) İlk hizmete almanların tam aylıklarının dörtte biri ile terfi eden veya zam görenlerin ilk aylık zamları;
- ç) Birinci maddede yazılı olanlara verilecek ikramiyenin % 5 i;
- d) Birinci maddede yazılı olanların aylıklarından kesilen para cezaları;
- e) Sandığa aid paraların işletilmesinden elde

G. İ. E.

MADDE 4 — Hükûmetin 4 ncü maddesi aynen

MADDE 5 — Sandığın bütçesi müdürlükçe hazırlanarak idare heyetince kabul edildikten sonra malî senenin girmesinden bir ay evvel Gümrük ve inhisarlar vekilinin tasdikına verilir. Sandığın yıllık hesabı katisi de aynı usule tâbidir.

Sandık müdür ve memurları İnhisarlar umum müdürlüğü kadrosuna dahil olup aylıkları o müdürlük bütçesinden verilir.

Sandığın diğer idare masrafları sandık bütçesine aiddir.

MADDE 6 — Sandığın sermayesi ve gelirleri:

- A) Birinci maddede yazılı olanların aylıklarından her ay mecburî olarak kesilen % 5 ler;
- B) İşbu memur ve müstahdemlerin ücretleri karşılığı olarak bütçeye konulan tahsisatın yüzde beşi nisbetinde idarece verilecek yıllık aidat;
- C) Terfi eden veya zam görenlerin ilk aylık zamları;
- Ç) Birinci maddede yazılı olanlara verilecek memurlar ikramiyelerinin yüzde beşi;
- D) Birinci maddede yazılı olanların aylıklarından kesilen para cezaları;
- E) Sandığa aid paraların işletilmesinden

Mal. E.

tişarî rey ile iştirak eder.

İdare heyeti ayda bir defa behemehal toplanır. Lüzum görüldüğü takdirde reisin davetile başkaca da içtima edebilir.

İdare heyetinin kararları İnhisarlar vekilinin tasdikile tamamlanır.

MADDE 4 — Sandığın bir müdür ve bir muhasebecisi ile lüzumu kadar memuru ve müstahdemi bulunur.

MADDE 5 — Sandığın bütçesi müdürlükçe hazırlanarak idare heyetince kabul edildikten sonra malî senenin girmesinden bir ay evvel Gümrük ve inhisarlar vekilliğinin tasdikma verilir.

Sandığın yıllık hesabı katisi Divanı muhasebatın tetkikine verilir.

Sandık müdür ve memurları İnhisarlar umum müdürlüğü kadrosuna dahil olup aylıkları o müdürlük bütçesinden verilir.

Sandığın diğer idare masrafları sandık bütçesine aittir.

MADDE 6 — Sandığın sermayesi ve gelirleri :

A) Birinci maddede yazılı memur ve müstahdemlerin aylıklarından her ay mecburî olarak kesilen % 5 ler,

B) İşbu memur ve müstahdemlerin ücretleri karşılığı olarak İnhisarlar bütçesine konulan tahsisatın % 5 i nisbetinde idarece verilecek yıllık aidat,

C) Terfi eden veya zam görenlerin ilk aylık zamları,

Ç) Birinci maddede yazılı olanlara verilecek memurlar ikramiyesinin % 5 i,

D) Birinci maddede yazılı olanların aylıklarından kesilen para cezaları,

B. E.

MADDE 4 — Sandığın bir müdür ve bir muhasebecisi ile lüzumu kadar memur ve müstahdemi bulunur. Bunlar, İnhisarlar umum müdürlüğüne ve sandığa karşı mesul olup, İnhisarlar umum müdürlüğü memur ve müstahdemlerine gerek bu kanunla ve gerek diğer kanunlarla verilen haklara ve salâhiyetlere maliktiler. Sandığa, Umum müdürlük binalarında icarsız bir yer tahsis olunur. Sandığın tenvir, teshin, kırtasiye ve demirbaş masrafları da Umum müdürlükçe temin edilir. Tediyeatta sandık müdürü âmiri ita ve muhasebecisi mesûl muhasibdir.

MADDE 5 — Sandığın bütçe ve kadrosu müdürlükçe hazırlanarak idare meclisince kabul edildikten sonra malî senenin girmesinden bir ay evvel Gümrük ve inhisarlar vekilliğinin tasdikine sunulur. Sandığın yıllık hesabı katisi Divanı muhasebatın tetkikine tâbidir.

MADDE 6 — Sandığın sermayesi ve gelirleri :

A) Birinci maddede yazılı memur ve müstahdemlerin aylıklarından her ay mecburî olarak kesilen % 5 ler .

B) « A » fıkrasında yazılı memur ve müstahdemlerin aylıklarından kesilecek % 5 lerin bir senelik baliğine muadil İnhisarlar umum müdürlüğü bütçesinden her sene verilecek mebalîğ,

C) Terfi eden veya zam gören memur ve müstahdemlerin ilk aylık zamları,

D) Birinci maddede yazılı olanların aylıklarından kesilen para cezaları.

E) Sandığa aid paraların işletmesinden elde edilecek faizler ve sair müteferrik hasılat,

II.

edilecek faiz ve müteferrik hasılat ile sair yardımlardan hâsıl olacak paralar;

f) 2469 sayılı kanunla kurulmuş olan inhisarlar koruma sandığında sermaye olarak birikmiş paralar.

MADDE 7 — Sandığın bütün mevcudlarıyla alacakları Devlet emvaline mahsus hak ve rüchaneları haizdir. Mevcud parası ile aidatı ve bu paraların kazandıracağı faiz ve temettüleri bir gûna vergi ve resme tâbi değildir. Sandığa giren memur ve müstahdemlerin her hangi bir borçlarından dolayı sermayesi haczedilemez ve hiç bir memur ve müstahdem tekaüd sandığındaki haklarını başkasına devir ve havale edemez.

MADDE 8 — Sandıktan bağlanacak aylıklarla tazminat evrakı idare heyetince karara bağlandıktan sonra Gümrük ve inhisarlar vekilliğine sunulur. Bu baktaki kararlar vekilin tasdikile katilesir.

MADDE 9 — Sandık mahkemelerde ve üçüncü şahıslara karşı müdürü tarafından temsil edilir. Sandık hukukunun müdafaası inhisar idaresi avukatlarına da tevdi edilebilir.

MADDE 10 — Sandığın memur ve müstahdemleri idareye ve sandığa karşı mesul olub inhisarlar umum müdürlüğünde çalışanlara gerek bu kanunla, gerek diğer kanunlarla verilen haklara ve salâhiyetlere maliktirler.

MADDE 11 — Aylıkların tamamı sandık tevkifatına esastır.

Aylıklar her hangi bir surette eksik te ve-

G. I. E.

elde edilecek faiz ve müteferrik hâsılat ile sair yardımlardan hâsıl olacak paralar;

F) 2469 sayılı kanunla kurulmuş olan inhisarlar koruma sandığında sermaye olarak birikmiş olan paralar.

MADDE 7 — Sandığın bütün mevcudlarıyla alacakları Devlet emvaline mahsus hak ve rüchaneları haizdir. Sandığın sermayesile bütün gelirleri ve bu sandıktan verilecek aylık ve tazminat ve reddiyat, damga resminden başka hiç bir vergi ve resme tâbi değildir.

Memur ve müstahdemlerin her hangi bir borçlarından dolayı sandık sermayesi haczedilemez ve hiç bir memur ve müstahdem tekaüd sandığındaki haklarını başkasına devir veya havale edemez.

MADDE 8 — Sandıktan bağlanacak aylıklarla tazminat evrakı İdare heyetince karara bağlanır. Bu kararlar, Gümrük ve inhisarlar vekilinin tasdikile katilesir.

MADDE 9 — Hükûmetin 11 nci maddesi aynen

Mal. E.

E) Sandığa aid paraların işletilmesinden elde edilecek faiz ve müteferrik hasılat ile sair yardımlardan hâsıl olacak paralar,

F) 2469 sayılı kanunla kurulmuş olan inhisarlar koruma sandığımda sermaye olarak birikmiş paralar,

MADDE 7 — Sandığım bütün mevcutları ile alacakları Devlet emvaline mahsus hak ve rüçhanları haizdir. Sandığım sermayesi ve bütün gelirleri ve bu sandıktan yapılacak reddiyat damga resminden başka hiç bir vergi ve resme tâbi değildir.

Memur ve müstahdemlerin her hangi bir borçlarından dolayı sandık sermayesi haczedilemez ve hiç bir memur ve müstahdem tekaüd sandığımdaki haklarını başkasına devir, temlik veya havale edemez.

MADDE 8 — Sandıktan tahsis olunacak tekaüd, dul ve yetim maaşlarıyla maaş hükmünde olan tazminatlar Divanı muhasebatın tesciline tâbidir.

MADDE 9 — Aylıklar, her hangi bir sebeble eksik de verilse sandık tevkifatı aylıkların tamamı üzerinden yapılır.

B. E.

F) 2469 sayılı kanunla kurulmuş olan inhisarlar koruma sandığımdan devrolunacak paralar.

MADDE 7 — Sandığım bircümle mevcudatı ile alacakları Devlet emvaline mahsus hak ve rüçhanları haizdir. Mevcud parasile aidatı ve paraların kazandıracağı faiz ve temettüleri bir gûna vergi ve resme tâbi değildir.

MADDE 8 — Tahsis olunan malûliyet, tekaüd, dul ve yetim aylıkları ile verilecek tazminat Divanı muhasebatın tesciline ve vizesine tâbidir. Hak sahibleriyle Sandık idaresi arasında tahsise takaddüm eden muamelâttan ve sair sebeplerden mütevellid ihtilâflar Devlet Şûrasınca halolunur.

Tahsis ve tescile aid itirazlar Divanı muhasebatca temyizen tetkik edilerek hükme bağlanır. Temyiz itirazları, tahsislerin alâkadarlara tebliği veya aylık cüzdanının tevdi tarihinden itibaren iki ay içinde doğrudan doğruya veya mahallî en büyük mülkiye memuru vasıtasile Divanı muhasebat reisliğine yapılır.

İtirazlar, sandığım vereceği tazminat veya aylığım ödenmesine mâni değildir.

MADDE 9 — Memur ve müstahdemlere verilen aylıklar her hangi bir sebeble eksik verilse dahi sandık tevkifatı aylıkların tamamı üzerinden yapılır.

MADDE 10 — Bu kanuna göre aylık ve tazminata istihkak, daimî ve müseccel aylıklı olarak idare hizmetine intisab ile 31 Mayıs 1934

İİ.

rilse sandık tevkifatı tamamı üzerinden yapılır.

MADDE 12 — Sandığa aile vaziyetlerini doğru olarak bildirmeyenler ve sorulacak suallere doğru cevap vermeyenler, yanlış malûmat idaresi avukatlarına da tevdi edilir. yüzünden sandıĝm uğradığı zararları hükmen ödemeye mecbur olmakla beraber Türk ceza kanununun 528 nci maddesi mucibince cezalandırılırlar.

MADDE 13 — İnhisarlar idaresindeki hizmeti tam üç seneyi doldurmaksızın - ölüm veya malûliyetten başka - her hangi sebeble ayrılanlara tekaüd sandıĝmdan hiç bir şey verilmez. İdaredeki hizmeti üç seneyi doldurduktan sonra ayrılanlara o tarihe kadar aylıĝmdan sandık için kesilmiş olan paralar % 5 faizile birlikte verilip sandıkla alâkaları kesilir.

MADDE 14 — Alelittlak ağır hapis veya beş seneden ziyade hapis cezasile ve yahud hırsızlık, emniyeti suiistimal, sahtekârlık, dolandırıcılık, yalan yere şahadet, yalan yere yemin, cürüm tasnii, iftira, irtikâp, irtişa ve ihtilâs suçlarının birinden dolayı altı ay veya daha ziyade hapis cezasile veya asgarî haddi bir seneden aşağı olmamak üzere mükerrer hapis cezalarını müstelzim suçlarla mahkûm olanlara sandık için kesilen paralar faizsiz olarak verilip alâkaları kesilir.

MADDE 15 — Türk vatandaşlığını terkeden veya vatandaşlıktan ıskat olunan memur ve müstahdemlere sandıktan bir şey verilmeyeceği gibi mütekaidlerinin de tekaüd maaşları kesilir. Ancak bunların Türkiyede kalan ve Türk vatandaşlığını muhafaza eden karı veya çocukları-

G. I. E.

İkinci fasıl

Sandıktan istifade şart ve nisbetleri

MADDE 10 — İnhisarlar idaresindeki hizmeti tam üç seneyi doldurmaksızın kendi isteĝile ayrılanlara tekaüd sandıĝmdan hiç bir şey verilmez. İdaredeki hizmetleri üç seneyi doldurduktan sonra ayrılanlara; o tarihe kadar aylıĝmdan sandık için kesilmiş olan paralar % 5 faizile birlikte verilip sandıkla alâkaları kesilir.

MADDE 11 — Hükûmetin 14 ncü maddesi aynen

MADDE 12 — Hükûmetin 15 nci maddesi aynen

Mal. E.

İkinci fasıl

Sandıktan istifade şart ve nisbetleri

MADDE 10 — Gümrük ve inhisarlar encümeninin teklif ettiği 10 ncu madde aynen.

MADDE 11 — Aleltilak ağır hapis veya beş seneden ziyade hapis cezasile veyahud hırsızlık, emniyeti suiistimal, sahtekârlık, dolandırıcılık, yalan yere şahadet, yalan yere yemin, cürüm tasnii, iftira, irtikâb, irtişa ve ihtilâs suçlarının birinden dolayı altı ay veya daha ziyade hapis cezasile veya asgarî haddi bir seneden aşağı olmamak üzere mükerrer hapis cezalarını müstelzim suçlarla mahkûm olan memur ve müstahdemlerin sandık için kesilen paraları faizsiz olarak verilip alâkaları kesilir. Bu kabilden olan mütekaidlerin tekaüd maaşları kesilir. Ancak bunların vefatlarında işbu kanuna göre maaşa müstahak dul ve yetimlerinin hakları mahfuzdur.

MADDE 12 — Türk vatandaşlığını terkedenden veya vatandaşlıktan ıskat olunan memur ve müstahdemlere sandıktan bir şey verilmeyeceği gibi mütekaidlerin de tekaüd maaşları kesilir. Ancak bunların Türkiyede kalan ve türk vatandaşlığını muhafaza eden karı ve ço-

B. E.

tarihinde tesis edilen Koruma sandığına veya yerine kaim olan bu sandığa iştirâk edildiği tarihten itibaren hesap olunur.

MADDE 11 — İnhisarlar umum müdürlüğündeki müseccel hizmeti filen üç seneyi doldurmaksızın ölüm veya malûliyetten başka her hangi bir sebeble ayrılanlara sandıktan hiç bir şey verilmez. Üç seneyi doldurduktan sonra ayrılanlara mevduatının tamamı temettüsüz olarak verilip sandıkla alâkaları kesilir.

MADDE 12 — Aleltilak ağır hapis veya beş seneden ziyade hapis cezasile veyahud hırsızlık emniyeti suiistimal, sahtekârlık, dolandırıcılık, yalan yere şahadet, yalan yere yemin, cürüm tasnii, iftira, irtikâb, rüşvet ve ihtilâs suçlarının birinden dolayı altı ay veya daha ziyade hapis cezasile veya asgarî haddi bir seneden aşağı olmamak üzere mükerrer hapis cezalarını müstelzim suçlarla mahkûm olan veya Türk vatandaşlığını terkeden veya vatandaşlıktan ıskat edilen memur ve müstahdemlere istihkaklarından sandık için tevkif edilen para, temettüsüz iade edilerek sandıkla alâkaları kesilir. Bu kabilden olan mütekaidlerin tekaüd aylıkları kesilir. Ancak bunların Türkiyede kalan ve Türk vatandaşlığını muhafaza eden ve bu kanuna göre aylık alması icab eden dul ve yetimlerinin hakları mahfuzdur.

MADDE 13 — Sandıktan bağlanacak aylıklar her ay peşin olarak verilir. Peşin verilen aylık ölüm halinde geri alınmaz.

Hü.

na veya muhtaç kocaya vatandaşlıktan çıkarılmayı müteakib hizmet müddetlerine göre bu kanun hükümleri dairesinde aylık veya tazminat verilir.

MADDE 16 — Sandıktan bağlanacak aylıklar aydan aya peşin olarak verilir. Ancak 14 nci maddede yazılı suçlardan mahkûm olanlar için o madde hükümleri tatbik olunur.

MADDE 17 — Her ne suretle olursa olsun tekaüd olanlarla hizmette veya tekaüd iken vefat edenlerin dul ve yetimlerine tahsis edilecek aylığın % 50 si muamele tekemmül edinceye kadar, avans olarak verilir.

MADDE 18 — Sandıkça bağlanacak tekaüd, dul ve yetim maaşları memurun idareden aldığı aylığın nihayet bulunduğu günün ertesinden başlar.

MADDE 19 — Sandıkla alâkası kesilerek İnhisarlar idaresinden ayrılanlar tekrar idare hizmetine girdikleri takdirde hukuk ve vekaib itibarile sandığa yeni dahil olanların tâbi olduğu hükümlere tâbi olurlar.

Bunların sandıktan ayrılırken aldığı paraları yüzde beş faizle birlikte defaten ve tamamen sandığa iade edenlerin evvelki hizmet müddetleri de tekaüd hesabına ithal edilir. Hizmet müddetleri üç seneyi doldurmaksızın para almadan ayrılmış olanlardan avdet edenlerin eski hizmetleri nazara almır ve kendilerinden ayrıca para aranmaz.

MADDE 20 — Sandık idare heyetinin vazife ve salâhiyet ve mesuliyeti, muamelâtının kontrol ve murakabesi, sandık sermayesinin nemalandırılması sureti, aylıkların tahsis ve tasdikı muameleleri bir nizamname ile tayin olunur.

G. I. E.

MADDE 13 — Sandıktan bağlanacak aylıklar aydan aya peşin olarak verilir.

MADDE 14 — Hükûmetin 17 nci maddesi aynen

MADDE 15 — Hükûmetin 18 nci maddesi aynen

MADDE 16 — Hükûmetin 19 ncu maddesi aynen

MADDE 17 — Sandık idare heyetile müdür ve memurlarının vazife, salâhiyet ve mesuliyeti muamelâtının kontrol ve murakabesi, sandık sermayesinin nemalandırılması sureti, aylıkların tahsis ve tasdikı muameleleri bir nizamname ile tayin olunur.

Mal. E.

cuklarına veya muhtac kocaya vatandaşlık sıfatını kaybedenin ölümünü müteakib bu kanun hükümleri dairesinde aylık veya tazminat verilir.

MADDE 13 — Sandıktan bağlanan aylıklar aydan aya peşin olarak verilir ve vefat halinde geri alınmaz.

MADDE 14 — Hükûmetin teklif ettiği 17 nci madde aynen.

MADDE 15 — Sandıkca bağlanacak tekaüd, dul ve yetim maaşları İnhisarlar idaresinden alınan aylığın tekabül ettiği ayın nihayet bulunduğu günün ertesinden başlar.

MADDE 16 — Hükûmetin teklif ettiği 19 ncu madde aynen.

MADDE 17 — Sandık müdür ve memurlarının vazife, salâhiyet ve mesuliyetleri ve İdare heyetine aid salâhiyetlerden hangilerinin münferiden ve hangilerinin heyet azasından bir veya bir kaçile birlikte olarak müdür tarafından kullanılabilceği ve sandık muamelâtının kontrol ve murakabesi ile sandık sermayesinin nemalandırılması sureti, aylıkların tahsis ve tasdikı muameleleri bir nizamname ile tayin olunur.

B. E.

MADDE 14 — Her ne suretle olursa olsun tekaüd olanlarla hizmette veya tekaüd iken ölenlerin dul ve yetimlerine tahsis edilecek aylığın % 50 si - muamele, Divanı muhasebatın tetkik ve tescilinden geçinceye kadar - avans olarak verilir.

MADDE 15 — Sandıkça bağlanacak malûliyet, tekaüd, dul ve yetim aylıkları idareden veya sandıktan alınan aylığın tekabül ettiği ayın nihayet bulunduğu günün ertesinden başlar.

MADDE 16 — İdareden ayrılarak sandıkla alâkası kesilenler tekrar hizmete alındıkları takdirde hukuk ve vekaib itibarile sandığa yeni dahil olmuş sayılırlar. Ancak idareden ayrıldıklarında her ne suretle olursa olsun sandıktan para almayanların veya aldıkları paraları % 5 faizile birlikte hizmete yeniden girdiklerinde defaten ve tamamen iade edenlerin evvelki hizmet müddetleri de tekaüd hesabına ithal olunur.

MADDE 17 — İnhisarlar umum müdürlüğünde müseccel olan memur ve müstahdemlere tekaüd aylığı tahsis olunabilmek için :

A) İdaredeki filî hizmetleri yirmi seneyi ve yaşları altmışı doldurmuş olmak,

B) Filî hizmeti 20 seneyi doldurarak idarede vazife ifa edemeyecek derecede malûliyete uğramak,

C) İdarede 35 sene müddetle hizmet etmiş bulunmak şarttır.

(B) fıkrasında yazılı vaziyette tekaüde sevk keyfiyeti idarece resen yapılır.

(A) ve (C) fıkralarında yazılı vaziyetlerde bulunanlar kendi arzularile tekaüdlüklerini

Hü.

G. İ. E.

Mal. E.

B. E.

isteyebilecekleri gibi idarece de resen tekaüde sevkolunabilirler. Bu madde mucibince tahsis olunacak tekaüd aylıklarının nisbetleri aşağıdaki cetvelde gösterilmiştir:

Memur ve müstahde- min tekaüde hak ka- zandığı tarihe kadar sandığa iştirak seneleri	Tekaüd edilecek me- mur ve müstahdemin son aylığının yüzde nisbetleri
---	--

15	35
16	36
17	37
18	38
19	39
20	40
21	41
22	42
23	43
24	44
25	45
26	46
27	47
28	48
29	49,5
30	51
31	52,5
32	54
33	56
34	58
35 ve daha fazlası	60

Şu kadar ki, bu memur ve müstahdemlerin aylıklarına ve hizmet müddetlerine ve yukarıdaki cetvelde yazılı nisbetlere göre tahsis edilecek aylık miktarı aynı derecede bulunan, aynı müddetle hizmet etmiş olan Devlet memurlarına 1683 numaralı kanunun dördüncü maddesine bağlı cetvelin birinci devreye aid sütunu mucibince bağlanacak tekaüd maaş miktarını geçemez.

1683 numaralı kanunun dördüncü maddesine bağlı cetvelin ikinci veya üçüncü devrelerine aid sütunların Devlet memurları hakkında tatbikine geçildiği zaman sandığın mevcudu ile gelirlerinin kıfayeti şartile idare memur ve müstahdemleri hakkında da o sütunlarda yazılı miktarları geçmemek üzere işbu kanun hükümlerine göre tekaüd aylığı bağlanır. Ölenlerin dul ve yetimlerine aylık tahsisinde nazarı iti-

İkinci fasıl

Saadaktan yapılacak yardımlar

MADDE 21 — Tekâüd, dul ve yetim maaşları:

a) İnhisarlarda vazife başında otuz sene hizmet gören memur ve müstahdemlere;

b) İdareye intisab tarihinden tam on beş sene filen hizmetten sonra idarede hiç bir iş göremeyecek kadar malûl kalanlara;

c) İdareye intisab tarihinden on beş sene sonra ölenlerin dul kalan karı ve yetimlerine veya muhtac kocaya;

d) Tekâüd edilmiş iken ölenlerin karı ve yetimlerine ve muhtac kocalarına maaş verilir.

Memurlar, ikinci derecede bulunan istihkak sahiblerinin birinci derecede müstahdikler arasına konulmasını bir beyanname ile talep etmek hakkını haizdirler.

MADDE 22 — Tekâüd veya malûliyet aylıkları ile tazminata istihkak, İnhisarı Devlet idaresine girmesinden sonra bu idareye intisab ile aylık alınan tarihten başlar.

MADDE 18 — Tekâüd, dul ve yetim maaşları:

A) İnhisarlarda bilfiil otuz sene hizmet gören memur ve müstahdemlere, (Namzed müddeti dahil),

B) İdareye intisab tarihinden tam on beş sene hizmetten sonra vazife göremeyecek ve tedavi edilemeyecek surette hasta veya malûl olanlara,

C) İdareye intisab tarihinden on beş sene sonra ölenlerin dul kalan karı ve yetimlerine ve muhtac kocalarına,

D) Tekâüd edilmiş iken ölenlerin karı ve yetimlerine ve muhtac kocalarına maaş verilir.

Memur ve müstahdemler, dul ana ve malûl veya muhtac babalarının müstehikler arasına konulmasını bir beyanname ile talep etmek hakkını haizdirler.

MADDE 19 — Hükümetin 22 nci maddesi aynen.

Mal. E.

MADDE 18 — Tekaüd, dul ve yetim maaşları:

A) İnhisarlarda bilfiil 35 sene hizmet gören memur ve müstahdemlere (Namzed müddeti dahil),

B) İnhisarlarda 15 sene filen hizmetten sonra vazife göremeyecek ve tedavi edilemeyecek surette hasta veya malûl olanlara,

C) İnhisarlarda bilfiil 15 sene hizmetten sonra ölenlerin dul kalan karı ve yetimlerine ve muhtac kocalarına,

D) Tekaüd edilmiş iken ölenlerin karı ve yetimlerine ve muhtac kocalarına maaş verilir.

Memur ve müstahdemler, dul ana ve malûl veya muhtac babalarının müstehikler arasında konulmasını bir beyanname ile talep etmek hakkını haizdirler.

MADDE 19 — Hükûmetin teklif ettiği 22 nci madde aynen.

B. E.

bare alacak olan tekaüd aylığı da bu madde mucibince hesap olunur.

MADDE 18 — Hizmet müddetleri 20 seneyi doldurmadan malûlen veya sin tahdidile idare-den ayrılacaklara o tarihe kadar sandığa vermiş oldukları paralar iade edilmekle beraber kendilerine her hizmet senesine mukabil bir aylık nisbetinde tazminat verilerek sandıklarla alâkaları kesilir.

MADDE 19 — Vazife başında vukua gelen kazalardan malûl kalan memur ve müstahdemlere hizmet müddetlerine bakılmaksızın son aldıkları aylığın % 70 şini geçmemek üzere nizamname ile tayin edilecek dereceler üzerinden malûliyet maaşı tahsis olunur.

Kaza neticesinde ölenlerin bırakacakları dul ve yetimlere aşağıdaki hükümlere göre aylık bağlanır:

A) Dul kalan karıya veya muhtac kocaya hayatı müddetince veya tekrar evleninceye kadar ölenin son aylığının % 30 u,

B) Öz evlâdlardan her birine 18 yaşını dolduruncaya kadar bu aylığın % 15 i,

Çocuklar ana ve babadan yetim ise her birine % 25 nisbetinde aylık bağlanır. Ana ve babadan yetimlik sonradan vukua gelirse tahsis olunan aylık o tarihten başlayarak % 25 nisbetine çıkarılır. Çocuklar lisenin son sınıfında bulunuyorlarsa aylıkları 19 yaşını bitirinceye kadar, yüksek tahsilde bulunuyorlarsa 25 yaşını ikmallerine kadar verilir. Ancak lise tahsilini 19 yaşında bitirip te yüksek tahsile devam

Hü.

G. İ. E.

MADDE 23 — İdareye intisab tarihinden tam on beş seneye varmadan malûl olanlara ve bu gibi memur ve müstahdemlerden ölenlerin karı veya yetimlerine ve muhtac kocalarına bir defalık tazminat verilir.

MADDE 24 — Altmış yaşını bitiren veya aylık alarak geçirdiği hizmet müddeti otuz yılı aşan her memur ve müstahdem tekaüd olarak çekilmek hakkını haizdir.

(Vazifelerinde iktidarsızlıkları veya ahlâksızlıkları sicilleri üzerine sabit olanların Gümrük ve inhisarlar vekâleti hizmet müddetlerine göre tekaüde sevkedebilir). Altmış beş yaşını bitiren memur ve müstahdemlerin tekaüde sevkleri mecburidir.

Bu kanunda zikri geçen yaşlar için idareye girildiği zaman nüfus hüviyet cüzdanında yazılı olan yaşlar esası teşkil eder. Şu kadar ki, yaş senesi hesab edilirken altı aydan fazla tam sene sayılır ve altı aydan noksan kesirler nazarı itibare alınmaz.

MADDE 20 — İdareye intisab tarihinden tam on beş seneye varmadan malûl olanlara ve bu gibi memur ve müstahdemlerden ölenlerin karı ve yetimlerine ve muhtac kocalarına tazminat verilir.

MADDE 21 — Altmış yaşını bitiren veya aylık alarak geçirdiği hizmet müddeti 30 yılı aşan her memur ve müstahdem tekaüd aylık veya tazminatını alarak çekilmek hakkını haizdir.

Altmış beş yaşını bitiren memur ve müstahdemlerin tekaüde sevkleri mecburidir. Vazifelerinde iktidarsızlıkları veya ahlâksızlıkları sicilleri üzerine sabit olanları Gümrük ve inhisarlar vekilliği hizmet müddetlerine göre tekaüde sevkedebilir.

Bu kanunda zikri geçen yaşlar için, İdareye girildiği zaman nüfus hüviyet cüzdanında yazılı olan yaşlar esası teşkil eder. Şu kadar ki, yaş senesi hesab edilirken altı aydan fazla tam sene sayılır ve altı aydan noksan kesirler nazarı itibare alınmaz.

Mal. E.

MADDE 20 — Gümrük ve inhisarlar encümeninin 20 nci maddesi aynen.

MADDE 21 — 60 yaşını bitiren veya 35 sene filî hizmette bulunan her memur ve müstahdem tekaüd aylık veya tazminatını alarak çekilmek hakkını haizdir.

65 yaşını bitiren memur ve müstahdemlerin tekaüde sevkleri mecburidir. Vazifelerinde iktidarsızlıkları veya ahlâksızlıkları sicillerile sabit olanları Gümrük ve inhisarlar vekilliği hizmet müddetlerine göre tekaüde sevk edebilir.

Tekaüd muamelesinde yaş tayini için takvim senesi hesabına nüfus tezkerelerindeki doğum tarihine itibar olunur. Nüfus tezkerelerinde doğum senesi hicrî olup ayrı yazılmamış ise hicrî sene recebine tesadüf eden takvim senesi ayının iptidası ve eğer doğum senesi takvim senesi olarak mukayyet bulunduğu halde ayrı yazılmış değilse o senenin temmuz iptidası doğum tarihi sayılır.

Tekaüd hakkı başladığı tarihten itibaren memur ve müstahdemlerin ve maaş bağlandıktan sonra yetimlerin yaptıkları yaş tashihleri tekaüd ve yetim muamelelerine müessir değildir.

Tekaüd aylık veya tazminatı hesap edilirken altı ay ve daha fazlası tam sene sayılır. Ve altı aydan noksan olan sene kesirleri nazarı itibare alınmaz.

B. E.

edenler haklarında yukarıki fıkra hükmü tatbik olunur.

Yüksek tahsillerini 25 yaşını doldurmadan bitirenlerin aylıkları kesilir. Yukarıki fıkralar mucibince dul ve yetimlere tahsis olunacak aylıklar yekûnu hesaba esas olan aylığın % 60 mı geçemez.

MADDE 20 — Filî hizmeti on beş seneyi doldurmaksızın ölen memur veya müstahdem dul kalan karısına veya muhtaç kocasına 18 nci maddede yazılı tazminatın yarısı ve 18 yaşını geçmeyen her öz evlâda ayrıca dula isabet eden paranın beşte biri tazminat olarak verilir. Ancak çocukların hep birden alacakları tazminatın yekûnu 18 nci madde mucibince verilecek tazminat yekûnunun % 50 sini geçemez. Ölen, dul bırakmamış ise yukarıki fıkra mucibince dulun hakkı olan tazminat ilâveten yetimlere taksim olunur.

Bundan başka ölenin mevduatı da kalan dul ve yukarıda gösterilen yetimler arasında müsavaten dağıtılır.

MADDE 21 — Filî hizmeti 35 seneyi veya yaş 60 ı dolduran memur ve müstahdemlerin hizmetlerine idarece nihayet verilir. Şu kadar ki, bunlardan bir müddet daha çalışmalarında idarece fayda görülenlerin ancak 65 yaşına kadar istihdamlarına Gümrük ve inhisarlar vekili salâhiyetlidir.

Bu kanunda yazılı yaşlar için memur ve müstahdemlerin idareye girdikleri zaman nüfus hüviyet cüzdanında yazılı olan yaşları esastır.

Hüviyet cüzdanında doğduğu ay yazılı olmayanlar için 1683 numaralı askerî ve mülkî tekaüd kanunundaki hüküm tatbik olunur. Filî hizmetin hesabında altı ay ve ondan fazla kesirler bir sene sayılır ve altı aydan eksik müddetler nazarı itibare alınmaz.

İİü.

MADDE 25 — İnhisarlardaki hizmet müddetlerine göre malûlen veya tekaüden tahsis edilecek aylıklar atideki nisbete göre verilir. Bu nisbetlere göre tahsis olunacak aylıklar iki yüz liradan fazla olamaz. Ancak esas aylık ve ücretleri bu hadden fazla aylık tahsisini icab edenler bu had dahilinde bağlanacak aylıktan başka aylık ve ücretleri bu hadde çıktıktan sonra sandık için yapılan tevkifat tekaüdüleri sırasından kendilerine defaten iade edilir. Dul ve yetim aylıklarında da yukarıki fıkrada yazıldığı gibi muamele yapılır.

Memur ve müstahdem min tekaüde hak ka- zandığı tarihte idare- deki hizmet seneleri	Tekaüd edilecek me- mur ve müstahdem son aylığının yüzde nisbeti
15	30
16	31
17	32
18	33
19	34
20	35
21	36
22	37
23	38
24	39,5
25	41
26	42,5
27	44
28	46
29	48
30 ve daha fazlası	50

MADDE 26 — İdareye intisab müddetleri on beş seneyi doldurmadan malûlen veya yaş tahdidini ile ayrılacakların veya sicilleri üzerine tekaüde sevk edileceklerin veya ölenlerin almakta oldukları en son aylık ücretin on iki misli üzerinden aşağıdaki yüzde nisbetler hesabına tazminat verilir:

G. İ. E.

MADDE 22 — İnhisarlardaki hizmet müddetlerine göre malûlen veya tekaüden tahsis edilecek aylıklar atideki nisbete göre verilir:

Memur ve müstahdem min tekaüde hak ka- zandığı tarihte idare- deki hizmet seneleri	Tekaüd edilecek me- mur ve müstahdem son aylığının yüzde nisbeti
15	30
16	31
17	32
18	33
19	34
20	35
21	36
22	37
23	38
24	39,5
25	41
26	42,5
27	44
28	46
29	48
30 ve daha fazlası	50

MADDE 23 — İdareye intisab müddetleri on beş seneyi doldurmadan malûlen veya yaş tahdidini ile veya sicilleri üzerinden tekaüde sevk edileceklerin veya ölenlerin almakta oldukları en son aylık ücretin on iki misli üzerinden aşağıdaki yüzde nisbetler hesabına tazminat verilir:

Mal. E.

B. E.

MADDE 22 — İnhisarlardaki hizmet müddetlerine göre malûlen veya tekaüden tahsis edilecek aylıklar atideki nisbete göre verilir.

Memur ve müstahdem tekaüde hak kazandığı tarihte idaredeki hizmet seneleri

Tekaüd edilecek memur ve müstahdem son aylığının yüzde nisbeti

15	30
16	31
17	32
18	33
19	34
20	35
21	36
22	37
23	38
24	39,5
25	41
26	42,5
27	44
28	46
29	48
30 ve daha fazlası	50

Bu nisbetlere göre tahsis olunacak aylıklar 200 liradan fazla olamaz. Ancak esas aylıkları itibarile bu hadden fazla aylık tahsisini icabedenler için 200 lira tekaüd maasını dolduran hizmet müddetinden sonra sandık hesabına yapılan tevkifat tekaüdüleri sırasında kendilerine defaten iade edilir. Dul ve yetim aylıklarında da yukarıki fıkrada yazıldığı gibi muamele yapılır.

MADDE 23 — Gümrük ve inhisarlar encümeninin teklif ettiği 23 ncü madde aynen

MADDE 22 — Tekauüd aylığı, son alman hizmet aylığı üzerinden hesap edilir. Ancak kendi talebi üzerine tekaüdü icra olunanların bu aylığı iki sene almış olması şarttır. Aksi takdirde aylık miktarı ve hizmet müddeti her ne olursa olsun bu aylıktan evvelki aylık tahsise esas tutulur.

MADDE 23 — Filî hizmeti 15 seneyi doldurduktan sonra ölen memur ve müstahdemlerin ve sandıktan aylık tahsis edildikten sonra ölen mütekaidlerin dul kalan karılarıyla yetimlerine ve muhtac olan ana ve babalarına ve muhtac kocalarına dul ve yetim aylığı tahsis olunur.

Yetim aylığı, ölüm esnasında hâmile olan kadının sonradan doğuracağı çocuğuna da verilir.

Hü.

Sandığa dahil memur ve müstahdemlerin

	%
Birinci hizmet yılı zarfında	12
İkinci » » »	24
Üçüncü » » »	37
Dördüncü » » »	50
Beşinci » » »	63
Altıncı » » »	77
Yedinci » » »	92
Sekizinci » » »	106
Dokuzuncu » » »	122
Onuncu » » »	137
On birinci » » »	153
On ikinci » » »	169
On üçüncü » » »	186
On dördüncü » » »	204
On beşinci » » »	220

MADDE 27 — Malûliyet 551 numaralı kanun hükümlerine göre tayin olunur. Birinci ve ikinci derece malûliyetler o kanuna merbut emraz cetvelinin birinci ve ikinci derecelerinde sayılanlardan ibarettir. Bunlar haricinde kalan malûliyetler üçüncü derece sayılır.

MADDE 28 — Malûliyet için en az resmî üç hekimden mürekkep bir sıhhiye heyeti tarafından rapor verilmesi lâzımdır. Bu raporun Sıhhat ve içtimaî muavenet vekilliğince tasdik edilmesi şarttır. İhtisasa taallük eden hastalıklarla tam teşekküllü hastahane bulunan yerlerde ilk raporun bu hastahaneler sıhhiye heyetine verilerek kezaik Sıhhat ve içtimaî muavenet vekâletince tasdik icabeder.

G. İ. E.

Sandığa dahil memur ve müstahdemlerin

	%
Birinci hizmet yılı zarfında	12
İkinci » » »	24
Üçüncü » » »	37
Dördüncü » » »	50
Beşinci » » »	63
Altıncı » » »	77
Yedinci » » »	92
Sekizinci » » »	106
Dokuzuncu » » »	122
Onuncu » » »	137
On birinci » » »	153
On ikinci » » »	169
On üçüncü » » »	186
On dördüncü » » »	204
On beşinci » » »	225

MADDE 24 — Hükümetin 27 nci maddesi aynen.

MADDE 25 — Hükümetin 28 nci maddesi aynen.

Mal. E.

B. E.

MADDE 24 — Hükümetin teklif ettiği 27 nci madde aynen

MADDE 24 — Hizmette iken veya tekaüd aylığı almakta iken ölen memur ve müstahdemlerden dul kalan karıya veya muhtac kocaya tekaüd aylığının yüzde ellisi hayatı müddetince dul aylığı olarak verilir.

Dul karı yeniden evlenirse dul aylığının iki buçuk senelik tutarı birden tazminat olarak verilip sandıkla alâkası kesilir. Bu hüküm 19 ncu maddedeki dul aylıkları hakkında da tatbik olunur.

60 yaşını doldurduktan veya tekaüd edildikten sonra evlenen memur ve müstahdemlerin dul kalan karı veya muhtac kocalarına dul aylığı verilmez. Malûller bu kayıdden müstesnadır.

Dul kalan karı, kocasından yirmi yaş daha genc ise, kendisine dul maaşının yarısı verilir. Şu kadar ki, evlilik hayatı 10 seneden fazla temadi etmiş olanlar bu kayıdden müstesnadır.

MADDE 25 — Hükümetin teklif ettiği 28 nci madde aynen

MADDE 25 — Hizmette iken veya tekaüd aylığı almakta iken ölen memur ve müstahdemlerin 18 yaşını henüz doldurmamış öz evlâtlarından her birine son hizmet aylığının % 10 u nisbetinde yetim aylığı verilir.

Hü.

G. I. E.

MADDE 29 — Vazifesini veya vazifesine muadil bir işi daimî surette yapamıyacak derecede malûl olup ta İnhisarlar idaresince daha az aylık veya ücretli bir vazifeye tayini mümkün olanlar bu son vazifelerinin aylık veya ücretini almakla beraber eski aylık veya ücretleriyle yeni arasındaki fark miktarına göre sandıkca hesap edilecek tazminat veya malûliyet aylığını da birlikte alırlar. Her iki aylığın tahsisi esnasındaki yekûnu sakatlanmadan önceki aylık miktarını geçemez. Bu tarihten itibaren sandık aidatı yeni vazifelerinin aylığı üzerinden kesilir.

Bilâhare tekaüde sevkedilecek olurlarsa bu vaziyette devam eden hizmet senelerine göre son aylığı, aylık veya ücret esasından hesap edilecek ikinci bir tekaüd maaşı malûliyet maaşına ilâve edilir.

MADDE 30 — Memurluk vazifelerinden ileri gelmeyen bir sakatlığa uğrayanlara hizmet müddetlerine göre ya tazminat veyahud malûliyet maaşı verilir.

Kendi taksirlerinden ileri gelmeyerek vazife yüzünden sakat kalan memur ve müstahdemlere ise keza tazminat veya malûliyet maaşı verilmekle beraber sakatlık dereceleri üzerinden aşağıdaki ölçülere göre ikramiye verilir.

MADDE 26 — Hükûmetin 30 ncu maddesi aynen.

Mal. E.

B. E.

Çocuklar ana ve babadan yetim kalıyorsa yetim aylığı % 15 nisbetinde tahsis olunur.

% 10 nisbetinde aylık bağlanmış çocuklar sonradan ana ve babadan yetim kalırsa bu tarihten itibaren aylıkları % 15 e çıkarılır.

Yetim maaşı alan çocuklardan lise veya yüksek tahsilde bulunanlar hakkında 19 ncu madde mucibince muamele olunur.

Dul veya yetim bırakmadan ölenlerin mevduatı temettüü ile birlikte varsa ana ve babalarına ve bunlar yoksa muhtaç kardeşlerine verilir. Hiç biri yoksa sandığa intikal eder. Ancak ölüm tarihinden itibaren beş sene zarfında aranmayan mevduat sandık lehine müruru zamanına uğrar.

MADDE 26 — Hükûmetin teklif ettiği 30 ncu madde aynen

MADDE 26 — Bir memur veya müstahdemin dul ve yetimlerine verilecek aylıkların yekûnu ölenin alması icabeden tekaüd aylığını geçemez. Fazlası mütenasiben azaltılarak bu hadde indirilir.

Hü.

G. I. E.

Sakatlık dereceleri	Son aldığı ücret üzerinden kaç aylık para verileceği
1	15
2	12
3	8

MADDE 31 — Tekâüd aylıkları tekaüde sevk tarihinde alınmakta olan aylık veya ücret üzerinden hesap edilir. Ancak talebi üzerine tekaüdü icra olunanların bu aylık veya ücreti iki sene idarece tekaüde sevk edilenlerin bu aylık veya ücreti altı ay almış olmaları şarttır. Aksi takdirde, miktarı ve müddeti her ne olursa olsun, bu son aylık veya ücretten evvelki aylık veya ücret üzerinden tahsis olunur.

MADDE 32 — Memur ve müstahdemlerden vazifelerinin kaldırılması veya kadro daraltılması yüzünden açığa çıkarılıp tekrar işe alınamayacaklara hizmet müddetlerine göre tazminat veya maaş verilir.

MADDE 33 — İdarece görülen lüzum üzerine muvakkat memur ve müstahdem sınıfına geçirilen daimî memur ve müstahdemlerin tazminat veya maaşları hizmet müddetlerine göre verilir.

MADDE 34 — 31 Mayıs 1934 tarihinden evvel ölmüş veya her hangi bir sebeple idareden ayrılmış bulunan memur ve müstahdemlerin hizmetlerinden dolayı ne kendi ve ne de ailesi ef-

MADDE 27 — Tekâüd aylıkları son alınan aylık üzerinden hesap edilir. Ancak talebi üzerine tekaüdü icra olunanların bu aylığı iki sene; idarece tekaüde sevk edilenlerin bu aylığı altı ay almış olmaları şarttır. Aksi takdirde son aylıktan evvelki aylık üzerinden tahsis olunur.

MADDE 28 — Memur ve müstahdemlerden vazifelerinin kaldırılması veya kadro daraltılması yüzünden açığa çıkarılıp tekrar işe alınmayanlara hizmet müddetlerine göre tazminat veya aylık verilir.

MADDE 29 — Muvakkat memur veya müstahdem sınıfına geçirilen daimî memur ve müstahdemlerin tazminat veya aylıkları, daimî hizmet müddetlerine göre verilir ve sandıkla alâkaları kesilir.

MADDE 30 — İnhisarlar koruma sandığı kanununun meriyete girdiği 31 Mayıs 1934 tarihinden evvel ölmüş veya her hangi bir sebeple idareden ayrılmış bulunan memur ve müstah-

Mal. E.

MADDE 27 — İnhisarlar encümeninin teklif ettiği 27 nci madde aynen

MADDE 28 — Gümrük ve inhisarlar encümeninin teklif ettiği 28 nci madde aynen

MADDE 29 — Gümrük ve inhisarlar encümeninin teklif ettiği 30 ncu madde aynen

B. E.

MADDE 27 — Ölen memurun muhtaç ana veya babası işbu kanun ahkâmına göre dul ve yetimlere bağlanacak aylıklardan veya verilecek tazminattan dul kariya veya muhtaç kocaya isabet eden mikdarın % 20 sini alır. Ancak buna hak kazanmaları için muhtaç ana veya babanın dul veya yetimlerle birleşmesi şarttır. Muhtaç ana veya baba beraber bulunursa tahsis edilecek mikdarı yarı yarıya alırlar.

MADDE 28 — Malûliyet için en az resmî üç hekimden mürekkeb bir heyeti sıhhiye tarafmdan rapor verilmesi lâzımdır. Bu raporun Sıhhat ve içtimaî muavenet vekilligince tasdik edilmesi şarttır. İhtisasa taallûk eden hastalıklarla tam teşekküllü hastahane bulunan yerlerde raporun bu hastahaneler sıhhiye heyetince verilerek kezaalik Sıhhat ve içtimaî muavenet vekilligince tasdiki icabeder.

MADDE 29 — Vazifesini veya vazifesine muadil bir işi daimî surette yapamayacak derecede malûl olupta idarece daha az aylıklı bir vazifeye tayin edilenler bu yeni vazifelerinin aylıklarını almakla beraber eski aylık ile yeni aylık arasındaki fark miktarına ve hizmet müddetine göre 18 nci madde mucibince hesap edilecek tazminat veya 17 nci madde mucibince hesap edilecek tekaüd aylığını da birlikte alırlar. Her iki aylığın tahsisi esnasındaki yekûnu malûliyetten önceki aylık miktarını geçemez. Bu tarihten itibaren sandık aidatı yeni vazifesinin aylığı üzerinden kesilir. Bilâhare tekaüde sevkedilecek olurlarsa bu vaziyette devam eden hizmet senelerine göre son aldığı aylık esasından hesap edilecek ikinci bir tekaüd maaşı eski tekaüd aylığına ilâve edilir.

MADDE 30 — Sandığa aile vaziyetlerini doğru olarak bildirmeyenler ve sorulacak suallere doğru cevap vermeyenler, yanlış malûmat yüzünden sandığın uğradığı zararları hükmen

Hü.

radı sandıktan istifade edemezler. O tarihten bu kanunun neşrine kadar geçen müddet içinde ölmüş veya memuriyetinden ayrılmış bulunan memur ve müstahdemler hakkında bu kanunun hükümlerine göre muamele yapılır.

MADDE 35 — 2159 sayılı kanunla maaşları ücrete çevrilmiş olan tuz memurlarının hizmetleri 1 haziran 1933 tarihinden başlar.

Gerek Hükümetce tekaüd edilmiş ve edilecek tuz memurlarına ve gerek İnhisarlar idaresinde müstahdem, Hükümetce tekaüd edilmiş diğer memurlara müddeti hizmetleri 15 nedenden az veya çok olsun bu kanundaki tazminat nisbetleri dairesinde ve müddeti hizmetlerine göre yalnız tazminat verilir.

MADDE 36 — Evvelce tekaüd hakkını haiz Devlet hizmetinde müstahdem iken İnhisarlar idaresince (Kendilerinden istifade edilmek üzere) idare hizmetine alınmış veya alacak memur ve müstahdemlerin Devlette geçen hizmetleri tekaüd ve tazminat hesaplarında nazarı itibare alınır. Bu gibilerin evvelki hizmetlerindeki maaşlarına ve hizmet müddetlerine göre sandığa verilmesi lâzım gelen aidat ve muadilleri yekünü İnhisarlar idaresi bütçesinden sandığa defaten tediye olunur. Devlet memurluğunda bulunmuş olanlardan bu kanunun neşrinden sonra hizmete almanlara aid tekaüd aidatı için verilecek paranın, memurun idareye almadığı seneyi takib eden bütçeden tediyesi icab eder. Devlet hizmetinde tekaüd müddetini doldurmuş olanlar hakkında bu hüküm tatbik edilmez.

MADDE 37 — Hizmet müddeti 15 seneyi doldurduktan sonra ölen memur ve müstahdemlerin ve sandıktan maaş tahsis olunduktan sonra vefat eden mütekaidlerin dul kalan karlırile yetimlerine ve muhtac kocalarına dul ve yetim maaşı bağlanır. Yetim maaşı, ölüm esnasında gebe olan kadının doğuracağı çocuğa da verilir.

MADDE 38 — Dul maaşı:

a) Hizmette iken veya sandıktan tekaüd

G. I. E.

demlerin hizmetlerinden dolayı ne kendi ve ne de ailesi efradı sandıktan istifade edemezler. O tarihten bu kanunun neşrine kadar geçen müddet içinde ölmüş veya memuriyetten ayrılmış bulunan memur ve müstahdemler hakkında bu kanun hükümlerine göre muamele yapılır.

MADDE 31 — Hükümetin 35 nci maddesi aynen.

MADDE 32 — İnhisarlar idaresince hizmete alınmış veya alınacak memur ve müstahdemlerin Devlette geçen maaşlı hizmetleri tekaüd ve tazminat hesaplarında nazarı itibare alınır. Bu gibilerin evvelki hizmetlerindeki maaşlarına ve hizmet müddetlerine göre sandığa verilmesi lâzım gelen aidat ve muadilleri yekünü İnhisarlar idaresi bütçesinden sandığa defaten tediye olunur.

Devlet memurluğunda bulunmuş olanlardan bu kanunun neşrinden sonra hizmete almanlara aid tekaüd aidatı için verilecek para, memurun idareye almadığı seneyi takib eden bütçeden tediye edilir.

Devlet hizmetinde tekaüd müddetini doldurmuş olanlar hakkında bu hüküm tatbik edilmez.

MADDE 33 — Hizmet müddeti on beş seneyi doldurduktan sonra ölen memur ve müstahdemlerin ve sandıktan aylık bağlandıktan sonra ölen mütekaidlerin dul kalan karlır ile yetimlerine ve muhtaç kocalarına aylık bağlanır. Yetim aylığı, ölüm esnasında gebe olan kadının doğuracağı çocuğa da verilir.

MADDE 34 — Dul aylığı;

A) Hizmette iken veya sandıktan tekaüd ay-

Mal. E.

B. E.

MADDE 30 — Hükümetin teklif ettiği 35 nci madde aynen

MADDE 31 — Evvelce tekaüd hakkını haiz Devlet hizmetinde bilfiil müstahdem iken İnhisar idaresince hizmete almış veya alacak memur ve müstahdemlerin bu kanun hükümlerine göre sandıktan istifade edebilmeleri için evvelki hizmetlerindeki maaşlarına ve hizmet müddetlerine göre sandığa verilmesi lâzımgelen aidat ve muadilleri yekûnu inhisarlar idaresi bütçesinden sandığa defaten tediye olunur.

Devlet memurluğunda bulunmakta olanlardan bu kanunun neşrinden sonra İnhisarlar idaresi hizmetine alacaklara aid tekaüd aidatı için verilecek para memurun idareye aldığı seneyi takib eden bütçeden tediye edilir.

Bu gibilerin tekaüdlükleri icra edildiği zaman her iki kısım hizmetleri müddeti nazarı itibare almır.

Devlet hizmetinde tekaüd müddetini doldurmuş olanlar hakkında bu hükümler tatbik edilmez.

MADDE 32 — Gümrük ve inhisarlar encümeninin teklif ettiği 33 ncü madde aynen

MADDE 33 — Dul aylığı :

A) Tekäüd aylığına hak kazanan memur ve-

ödemeğe mecbur olmakla beraber Türk ceza kanununun 528 nci maddesi mucibince cezalandırılırlar. Bu gibilerin idaredeki vazifelerine de nihayet verilir.

MADDE 31 — Bu kanun mucibince tazminat verilmesi veya aylık tahsisi suretile idare ile alâkası kesilen daimî memur ve müstahdemlere idarece hiç bir nam ile başkaca para verilmez.

MADDE 32 — Bu kanunda geçen muhtaçlık 1683 numaralı askerî ve mülkî tekaüd kanununun tarifleri dairesinde tesbit ve tevsik olunur.

MADDE 33 — Aylıklar verildiği sırada sandık aidatını tevkif etmeyen veya tevkif edipte bir ay içinde sandığa teslim veya tevdi etmeyen ita âmirleri ile mesul muhasibler bu paraları % 10 fazlasile ödemeğe mecburdurlar.

MADDE 34 — Sandığın parası hakikî veya hükmi hiç bir şahsa veya müesseseye

Hü.

maaşı bağlandıktan sonra vefat eden memur veya müstahdemlerden dul kalan karıya veya muhtac kocaya tekaüd aylığının yüzde ellisi kaydi hayat şartile dul maaşı olarak verilir.

b) Dul, yeniden evlenirse dul aylığının iki buçuk senelik tutarı birden tazminat olarak verilip sandıkla alâkası kesilir.

MADDE 39 — Yetim maaşları:

Vefat eden bir memur veya müstahdem veya sandıktan tekaüd maaşı almakta iken ölen bir mütekaidin evlâdlarından 40 ncı maddede yazılı yaş hadleri içinde bulunanların her birine babasının ölümü zamanında hesaba esas olan aylık veya ücretinin yüzde onu nisbetinde yetim aylığı verilir.

Babasının ölümü ile çocuklar ana ve babadan yetim kalıyorlarsa yetim aylığı yüzde on beş nisbetinde tahsis olunur.

Babasının ölümü ile yüzde on nisbetinde aylık bağlanmış çocukların sonradan anası da ölürse ana ve babadan öksüz kaldıkları tarihten itibaren aylıklarına daha yüzde beş zamm edilir.

Dul veya yetim bırakmadan ölenlerin mevduatı temettü ile birlikte varsa ana ve babalarına ve bunlar yoksa muhtac kardeşlerine verilir ve hiç biri yoksa sandığa intikal eder. Ancak vefat tarihinden beş sene zarfında aranmayan hakları sandık lehine müruru zamana uğrar.

MADDE 40 — Erkek çocukların yirmi yaşma girmelerinde ve kız çocukların tehhüllelerinde veya yirmi beş yaşını doldurduklarında maaşları kesilir. Ali tahsilde bulunan çocukların maaşları yirmi beş yaşını geçmemek üzere tahsillerinin ikmaline kadar verilir.

Yirmi beş yaşını doldurmak veyahud evlenmek suretile maaşları kesilen kız çocukları almakta oldukları maaşın iki buçuk senelik miktarı defaten ikramiye olarak verilir. Maaşa müstahak yetimleri olmayarak vefat eden mütekaidlerin yirmi beş yaşından yukarı evlenmemiş kız çocuklarına müteveffanın aldı-

G. İ. E.

lığı bağlandıktan sonra ölen memur veya müstahdemlerden dul kalan karıya veya mühtaç kocaya tekaüd aylığının yüzde ellisi kaydi hayat şartile dul aylığı olarak verilir.

B) Dul karı yeniden evlenirse dul aylığının iki buçuk senelik tutarı birden tazminat olarak verilip sandıkla alâkası kesilir.

MADDE 35 — Yetim aylıkları:

Ölen bir memur veya müstahdem veya sandıktan tekaüd aylığı almakta iken ölen bir mütekaidin evlâdlarından 36 ncı maddede yazılı yaş hadleri içinde bulunanların her birine memur ve müstahdem ölümü zamanında hesaba esas olan aylığının yüzde onu nisbetinde yetim aylığı verilir.

Memur ve müstahdem ölümü ile çocuklar ana ve babadan öksüz kalıyorlarsa yetim aylığı yüzde on beş nisbetinde bağlanır.

Kendilerine yüzde on nisbetinde aylık bağlanmış çocuklar sonradan ana ve babadan da öksüz kalırlarsa o tarihten itibaren aylıkları yüzde on beşe çıkarılır.

Dul ve yetim bırakmadan ölenlerin yüzde beş tevkifatı temettü ile birlikte, varsa ana ve babalarına ve bunlar yoksa, mühtaç kardeşlerine verilir. Hiç biri yoksa sandığa kalır. Ancak ölüm tarihinden beş sene zarfında aranmayan hakları sandık lehine müruru zamana uğrar.

MADDE 36 — Erkek çocukların yirmi yaşma girmelerinde ve kız çocukların evlenmelerinde veya yirmi beş yaşını doldurduklarında aylıkları kesilir. Yüksek tahsilde bulunan çocukların aylıkları yirmi beş yaşını geçmemek üzere tahsillerinin ikmaline kadar verilir.

25 yaşını doldurmak veyahud evlenmek suretile aylıkları kesilen kız çocuklarına kalmakla oldukları aylığın iki buçuk senelik tutarı defaten ikramiye olarak verilir.

Aylığa müstahik yetimleri olmayarak ölen mütekaidlerin yirmi beş yaşından yukarı evlenmemiş kız çocuklarına müteveffanın aldığı

Mal. E.

ya müstahdemlerle mütekaidlerin ölümüyle dul kalan karriya veya muhtaç kocaya tekaüd aylığının % 50 si kaydi hayat şartile dul aylığı olarak verilir.

B) Dul karı yeniden evlenirse dul aylığının iki buçuk senelik tutarı birden tazminat olarak verilip sandıkla alâkası kesilir.

MADDE 34 — Yetim aylıkları:

Ölen bir memur veya müstahdemın veya sandıktan tekaüd aylığı almakta iken ölen bir mütekaidin evlâtlarından 35 neı maddede yazılı yaş hadleri içinde bulunanların her birine memur ve müstahdemın ölümü zamanında ve mütekaidlerin tekaüdlüklerinde tekaüd hesabına esas olan aylığın % 10 u nisbetinde yetim aylığı verilir.

Memur ve müstahdemın veya mütekaidin ölümü ile çocuklar ana ve babadan öksüz kalıyorsa yetim aylığı % 15 nisbetinde bağlanır.

Kendilerine % 10 nisbetinde aylık bağlanmış çocuklar sonradan ana ve babadan da öksüz kalırlarsa o tarihten itibaren aylıkları % 15 e çıkarılır.

Memur ve müstahdemlerden bu kanuna göre maaş ve tazminata müstahak dul ve yetim bırakmadan ölenlerin % 5 tevkifatı temettü ile birlikte kanunu medenideki sırasına göre birinci ve ikinci derecedeki mirascılara verilir. Şukadar ki kardeşlerin bu haktan istifadeleri muhtaç bulunmalarına bağlıdır. Bu derece ve vasıfta mirascısı bulunmayanların % 5 tevkifatı sandığa kalır.

Ölüm tarihinden beş sene zarfında aranmayan haklar sandık lehine müruru zamana uğrar.

MADDE 35 — Erkek ve kız öz evlâdların 18 yaşını doldurmalarında yetim aylıkları kesilir.

Lisenin son sınıfında bulunan çocukların aylıkları 19 yaşını bitirinceye ve yüksek tahsilde bulunanları 25 yaşını ikmallerine kadar verilir.

Ancak 19 yaşını doldurub da lise tahsilini bitirenler yüksek tahsile devam ederlerse haklarında yukarıki fıkra hükmü caridir. Yüksek tahsillerini 25 yaşını doldurmadan evvel bitirenlerin maaşları kesilir.

B. E.

ikraz edilemez. Millî bankalarla kısa veya uzun vadeli tevdiat için bu hüküm cari değildir. Sermayenin azamî % 25 ine kadar miktarı İdare meclisi kararı ve Gümrük ve inhisarlar vekilinin müsaadesile Devlet tahvilâtına ve Devlet teminatı altında bulunan diğer millî tahvilâta yatırılabilir.

MADDE 35 — Gümrük ve inhisarlar vekili, her beş senede bir defa mecburen ve lüzum görürse daha evvel sandığın mali vaziyeti ile tahsis formüllerini mütehassıslarına tetkik ve teftiş ettirerek hâsıl olacak neticeye göre sandığın malî vaziyetinde darlık ve muvazenesizlik görürse keyfiyeti Başvekâlete bildirir. Bu takdirde işbu kanunla idarece sandığa yapılması lâzımgelen yardım nisbeti arttırılmaksızın ya memur ve müstahdemlerin aylıklarından yapılacak tevkifatın arttırılması veyahud aylık ve tazminata aid nisbetlerin eksiltilmesi suretile sandığı daima muvazeneli bir şekilde tutacak tedbirleri almağa İcra Vekilleri Heyeti salâhiyetlidir.

MADDE 36 — Sandığa dahil bulunan memur ve müstahdemlerden tekaüd maaşı alanların tekaüd aylıkları bu kanunun meriyete girdiği tarihten itibaren kesilir. Peşin verilen aylıklar geri alınmaz. Sandıktan alâkaları kesildiği zaman hizmet müddetlerine göre bu kanundaki hakları verilmekle beraber eski tekaüd aylıkları da yeniden işlemeğe başlar. Bu hüküm Devletin aidat vermek suretile iştirak ettiği sandıklara dahil bulunan diğer müesseseler memur ve müstahdemleri hakkında da tatbik olunur.

Hü.

G. I. E.

ğri tekaüd maaşının iki buçuk seneliği ikramiye olarak verilir.

MADDE 41 — Bir memur veya müstahdemmin ölümü ile dul ve yetimlerine verilecek aylıkların yekûnu ölen memur veya müstahdemmin vefatı zamanında alması icab eden tekaüd aylığını geçemez. Fazlası mütenasiben azaltılarak bu hadde indirilir.

MADDE 42 — Hak sahibleri ile sandık idaresi arasında çıkacak ihtilâfların hallü faslı Şûrayı devlete aiddir. Sandığın muamelât veya yardımları hakkında yapılacak her hangi bir itiraz tahsislerin tebliği tarihinden itibaren nihayet bir sene içinde yapılır. İtirazlar sandığın vereceği tazminat veya maaşın ödenmesine mâni değildir.

MADDE 43 — Bu kanunda geçen muhtalık 1683 numaralı askerî ve mülkî tekaüd kanununun tarifleri dairesinde tesbit ve tevsik olunur.

MADDE 44 — Aylıklar verildiği sırada sandık aidatını tevkif etmeyen veya tevkif edip te bir ay içinde sandığa teslim etmeyen muhاسبlerle diğer vazifeli memurlar, tevkif ve teslim etmedikleri paraları, geçen günler için % 9 faizi ile beraber şahsen ödemeğe mecburdurlar.

Altıncı maddenin (B) fıkrası karşılığı olarak idare bütçesine konan tahsisat her malî yıl başında sandığa yatırılır. Yıl sonunda o fıkraya göre sandığın borçlu kalacağı miktar idareye iade edilir. Bunları zamanında vermeyenler hakkında da yukarıki fıkra hükmü tatbik olunur.

MADDE 45 — Sandığın sermayesi ve bu sermayeden tediye olunacak maaş ve tazminat ve reddiyat hiç bir vergi ve resme tâbi değildir.

MADDE 46 — Sandığın parası hakikî veya hükmi hiç bir şahsa veya müesseseye ikraz edilemez. Millî bankalara yapılacak kısa veya

tekaüd aylığının iki buçuk seneliği verilir.

MADDE 37 — Hükümetin 41 nci maddesi aynen

MADDE 38 — Hükümetin 42 nci maddesi aynen

MADDE 39 — Hükümetin 43 ncü maddesi aynen

MADDE 40 — Aylıklar verildiği sırada sandık aidatını tevkif etmeyen veya tevkif edipte bir ay içinde sandığa teslim veya tevdi etmeyen muhاسبlerle diğer vazifeli memurlar, tevkif, teslim veya tevdi etmedikleri paraları geçen günler için yüzde dokuz faizile beraber ödemeye mecburdurlar.

MADDE 41 — Sandığın parası, hakikî veya hükmi hiç bir şahsa veya müesseseye ikraz edilemez. Millî bankalara kısa veya uzun vadeli

Mal. E.

B. E.

MADDE 36 — Hükümetin teklif ettiği 41 nci madde aynen

MADDE 37 — Hak sahipleriyle sandık idaresi arasında tahsise tekaddüm eden muamelâttan ve sair sebeplerden mütevellid ihtilâflar Şûrayı devletçe hallolunur.

Tahsis ve tescile aid itirazlar Divanı muhasebatça temyizen tetkik ve hükmedilir. Temyiz itirazları tahsislerin alâkadarlara tebliği veya cüzdanının tevdi tarihinden itibaren iki ay içinde doğrudan doğruya veya mahallî en büyük mülkiye memuru vasıtasile Divanı muhasebat reisliğine yapılır.

İtirazlar sandığın vereceği tazminat veya aylığın ödenmesine mâni değildir.

MADDE 38 — Hükümetin teklif ettiği 43 ncü madde aynen

MADDE 39 — Gümrük ve inhisarlar encümeninin teklif ettiği 40 ncü madde aynen

MADDE 40 — Gümrük ve inhisarlar encümeninin 41 nci maddesi aynen

Hü.

G. İ. E.

uzun vadeli tediyat için bu hüküm cari değildir.

Sermayenin azamî yüzde yirmi beşine kadar gümrük ve inhisarlar vekillîğinin müsaadesi ile Devlet esham ve tahvilâtı satın alınabilir.

MADDE 47 — Mülga Tütün koruma sandığı tasfiyesinden arta kalan mebalîğ ile bunların nemalandırılmasından elde edilen para ve alacakları inhisarlar idaresi memur ve müstahdemleri için kurulacak bir muavenet sandığına sermayesini teşkil eder.

Bu sandığın sureti idaresi Gümrük ve inhisarlar vekillîğince yapılacak bir talimatname ile tesbit olunur.

Bu sandığın tasfiyesi halinde bütün sermaye inhisarlar tekaüd sandığına intikal eder.

MUVAKKAT MADDE 1 — 31 Mayıs 1934 tarihinden evvel inhisarların Devlet idaresine geçtikleri tarihten itibaren yapılmış olan hizmetlerin tekaüde esas tutulabilmesi için sandığa giren memur ve müstahdemlerin bu müddetler zarfında almış oldukları aylıkları üzerinden % 5 aidatı almır. Bu paraya aylıklar tutarı vasatîsi üzerinden ayrıca % 5 faiz hesap edilir.

Yukarıki fıkralara göre tahsil edilecek aidat borçları memur ve müteahhidlerin aylıklarından taksitle kesilir ve tazminat olarak ilişîği kesilenlerin alacaklarından indirilir.

MUVAKKAT MADDE 2 — Inhisarlar idaresinde müstahdem olup bu kanunun neşri sırasında 60 yaşını doldurmuş olanlar bir defaya mahsus olmak üzere kanunun neşrinden itibaren bir sene zarfında bu kanunun hükümleri dairesinde Gümrük ve inhisarlar bakanlığınca tekaüde sevkedilebilir.

MUVAKKAT MADDE 3 — 2469 sayılı kanunla % 4 üzerinden tesbit edilmiş olan Devlet aidatı karşılığı olarak 1934 ve 1935 seneleri büt-

tevdîat yapılabilir.

Sermayenin azamî yüzde yirmi beşine kadar Gümrük ve inhisarlar vekilinin müsaadesi ile Devlet esham ve tahvilâtı satın alınabilir.

MADDE 42 — Hükümetin 47 nci maddesi aynen

MUVAKKAT MADDE 1 — Inhisarlar koruma sandığı kanununun meriyete girdiği 31 Mayıs 1934 tarihinden evvel inhisarların Devlet idaresine geçtikleri tarihten itibaren yapılmış olan hizmetlerin tekaüde esas tutulabilmesi için sandığa giren memur ve müstahdemlerin bu müddetler zarfında almış oldukları aylıkları üzerinden % 5 aidat % 5 faizle almır.

Yukarıdaki fıkralara göre tahsil edilecek aidat borçları memur ve müstahdemlerin aylıklarından yüzde beş hesabına ve taksitle kesilir. ve tazminat olarak ilişîği kesilenlerin alacaklarından geri kalan borçları toptan indirilir.

MUVAKKAT MADDE 2 — Inhisarlar idaresinde istihdam edilmekte iken bu kanunun neşri sırasında altmış yaşını doldurmuş olanlar bir yıl içinde Gümrük ve inhisarlar vekillîğince tekaüde sevkedilebilir.

MUVAKKAT MADDE 3 — 2469 numaralı kanunla % 4 üzerinden tesbit edilmiş olan Devlet aidatı karşılığı olarak 1934 ve 1935 seneleri

Mal. E.

B. E.

MADDE 41 — Mülga tütün koruma sandığı-
nın tasfiyesinden arta kalan mebaliğ ile bun-
ların nemalandırılmasından elde edilen ve edile-
cek olan paralar İnhisarlar idaresi memur ve
müstahdemleri için kurulacak bir (Muavenet
sandığı) nın sermayesini teşkil eder.

Bu sandığın sureti idaresi Gümrük ve inhi-
sarlar vekilliğince yapılacak bir talimatname ile
tesbit olunur. Bu sandığın ilgasına Gümrük
ve inhisarlar vekilliğince karar verildiği takdir-
de bütün sermayesi alacak ve borçlarıyla birlikte
inhisarlar tekaüd sandığına intikal eder.

MUVAKKAT MADDE 1 — İnhisarlar koro-
ma sandığı kanununun meriyete girdiği 31 ma-
yıs 1934 tarihinden evvel inhisarların Devlet ida-
resine geçtikleri tarihten itibaren yapılmış olan
hizmetlerin tekaüde esas tutulabilmesi için san-
dığa giren memur ve müstahdemlerin bu müd-
detler zarfında almış oldukları aylıkları üzerin-
den % 5 aidat, % 5 faizle alınır.

Yukarıki fıkralara göre tahsil edilecek ai-
dat borçları memur ve müstahdemlerin aylık-
larından % 5 hesabı ve taksitle kesilir ve taz-
minat olarak iliştiği kesilenlerin alacaklarından
geri kalan borçları toptan indirilir. Bu suretle
% 5 aidattan mütevellid borçlarını ödemedeki
tekaüd edilenlerin işbu borçları, tekaüd aylık-
larının % 5 i kesilmek suretile tahsil edilir.

MUVAKKAT MADDE 2 — Gümrük ve inhi-
sarlar encümeninin teklif ettiği madde aynen

MUVAKKAT MADDE 3 — Gümrük ve inhi-
sarlar encümeninin teklifi ettiği madde aynen

MUVAKKAT MADDE 1 — İnhisarlar umum
müdürlüğü memur ve müstahdemlerinin aylıkla-
rı ve teadül dereceleri hakkında Hükümetçe
1936 malî yılı sonuna kadar hazırlanarak Büyük
Millet Meclisine sunulacak olan kanun lâyiha-
sının kabulüne kadar 17 nci maddede yazılı de-
recelerin tayininde Devlet demiryolları ve liman-
ları işletme umum müdürlüğü memur ve müs-
tahdemlerinin ücretleri hakkındaki 2847 nume-
ralı kanunun birinci maddesine bağlı cetveldeki
dereceler nazarı itibare alınır.

Şöyle ki, İnhisarlar idaresinden verilen aylık
miktarı bu cetveldeki miktarların hangisine te-
kabül ediyorsa o miktarın bulunduğu derece me-
mur ve müstahdemlerin derecesi sayılır. Ancak
aynı miktar iki derecede mevcut ise bunların alt
derecesi hesaba esas tutulur. Bu aylık ve derece-
ler memur ve müstahdemler için mükteseb bir
hak teşkil etmez.

MUVAKKAT MADDE 2 — 2159 numaralı
kanunun 7 nci maddesinde yazılı tuz memurla-
rından maaşlı hizmetleri 15 yılı geçenlerin mez-
kür kanunla temin edilen hakları mahfuzdur.
Bunlar bu sandığa iştirak ettirilmez. Şimdiye
kadar sandık için aylıklarından kesilen paralar
temettüü ile birlikte kendilerine iade olunur.

MUVAKKAT MADDE 3 — 2469 numaralı
kanunla kurulan sandığın tesisinden evvel ve in-
hisarların Devlet idaresine geçtikleri tarihlerden

Hü.

çelerine konulan tahsisatın % 5 e göre farkları 1935 tasarrufatından defaten sandığa ödenir.

G. I. E.

bütçelerine konulan tahsisatın yüzde beşe göre farkları inhisarlar bütçesinin 1935 tasarrufatından defaten sandığa ödenir.

MADDE 48 — 2159 sayılı kanunun bu kanuna uymayan hükümlerile 2469 sayılı kanun kaldırılmıştır.

MADDE 43 — Hükümetin 48 nci maddesi aynen

Mal. E.

B. E.

sonra bu idarelerde ve İnhisarlar umum müdürlüğünde daimî müseccel memur ve müstahdem olarak vazife görenlerin arada geçen hizmet müddetleri aşağıda yazılı şartlar dahilinde 31 mayıs 1934 ten sonraki hizmetlerine ilâve edilir.

A) Bunların bu müddete aid aldıkları aylıklardan % 5 sandık aidatı ile muadili % 5 lerin balığı sandıkça hesablarına borç kaydedilir. Aldığı aylık bu kanunun neşri tarihindeki miktardan fazla olanların borçları bu son aylığa göre hesap edilir.

B) Bu borçlar bu kanunun neşrinden itibaren üç ay sonra başlamak üzere aylıklardan sandık aidatına ilâveten ve aynı şartlar dahilinde % 5 kesilmek suretile tahsil olunur.

C) Borçlarını bitirdikten sonra veya bitirmeden idareden ayrılan ve fakat tazminata veya tekaüd aylığına hak kazanmamış olanlara kendilerinden kesilen bütün paralar temettüsüz olarak iade olunur.

D) Borçlarını tamamen ödemediği tazminat almak suretile bu kanunun umumî hükümleri dairesinde sandıkla alâkası kesilenlerin mütebaki borçları alacaklarından indirilir.

E) Borçlarını tamamen ödemediği kendilerine veya dul ve yetimlerine sandıkça aylık tahsisi halinde evvelce aylıklarından tevkif olunan miktarlar bu aylıklardan da kesilmek suretile borçları tahsil olunur. Bunların her hangi bir sebeple aylıkları kesilirse geri kalan borçları aranmaz.

F) Bu kanunun neşri tarihinden itibaren üç ay zarfında sandığa yazı ile müracaat ederek bu madde hükmüne tâbi tutulmamasını isteyen memur ve müstahdemler hakkında bu madde hükmü tatbik olunmaz.

MUVAKKAT MADDE 4 — 2469 numaralı kanunun meriyetinden itibaren idareden ölüm ve sair sebeplerle ayrılanlar hakkında da bu kanunun hükümleri tatbik edilir. Bunlara veya ailelerine idareden ayrılmaları yüzünden verilen paralar bu kanun mucibince verilecek paradan indirilir. Verilen para bundan fazla ise geri alınmaz.

MADDE 42 — Hükümetin teklif ettiği 48 nci madde aynen

MADDE 37 — 2469 numaralı kanun kaldırılmıştır.

Hü.

MADDE 49 — Bu kanun hükmü Resmî gazetede basıldığı günden yürümeğe başlar.

MADDE 50 — Bu kanunun hükümlerini Başbakanla Adliye, Maliye, Sıhhat ve içtimai muavenet ve Gümrük ve inhisarlar bakanları yürütür.

24 - XII - 1935

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
<i>I. İnönü</i>	<i>Ş. Saracoğlu</i>	<i>K. Özalp</i>
Da. V.	Ha. V. V.	Mal. V.
<i>Ş. Kaya</i>	<i>Ş. Kaya</i>	<i>F. Ağralı</i>
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
<i>S. Arıkan</i>	<i>A. Çetinkaya</i>	<i>C. Bayar</i>
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
<i>Dr. R. Saydam</i>	<i>Rana Tarhan</i>	<i>Muhlis Erkmen</i>

G. İ. E.

MADDE 44 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 45 — Bu kanunun hükümlerini Maliye ve Gümrük ve inhisarlar vekilleri yürütür.

Mal. E.

MADDE 43 — Gümrük ve inhisarlar encümeninin teklif ettiği 44 ncü madde aynen

MADDE 44 — Gümrük ve inhisarlar encümeninin teklif ettiği 45 nci madde aynen

B. E.

MADDE 38 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 39 — Bu kanunun hükümlerini icraya Maliye ve Gümrük ve inhisarlar vekilleri memurdur.

